

URZĄD MIEJSKI W KOSZALINIE

**BIURO BEZPIECZEŃSTWA
I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO**

Koszalin, dnia 28 lutego 2019 r.

BZK-4.5520.5.2.2019.ML

SPRAWOZDANIE

**z realizacji uchwały Nr XI / 130/ 2015 Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia
Programu Zapobiegania Przemocności oraz
Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego
na lata 2015 – 2018 pn. „BEZPIECZNY KOSZALIN”**

w roku 2018

***Sprawozdanie przygotowano w oparciu o otrzymane informacje od jednostek, inspekcji,
straży itp. funkcjonujących na terenie miasta Koszalina i będących bezpośrednio
odpowiedzialnych za realizację zadań ujętych w programie
„BEZPIECZNY KOSZALIN”.***

Zgodnie z uchwałą Nr XI/130/2015 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015 – 2018 pn. „BEZPIECZNY KOSZALIN” Prezydent Miasta Koszalina został zobligowany do przedstawiania rocznej oceny realizacji programu Radzie Miejskiej w Koszalinie za pośrednictwem **Komisji Porządku Prawnego i Publicznego** w pierwszym kwartale każdego następnego roku.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostały działania oraz osiągnięte efekty z ich realizacji na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na terenie Koszalina z podziałem na nw. obszary:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania	s. 2
2. Przemoc w rodzinie	s. 17
3. Bezpieczeństwo w szkole	s. 22
4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej	s. 25
5. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	s. 26
6. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej	s. 29
7. Ochrona dziedzictwa narodowego	s. 30
8. Ochrona zdrowia publicznego mieszkańców miasta	s. 31
9. Ochrona przeciwpożarowa	s. 46

I. PODJĘTE DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE, PROFILAKTYCZNE ORAZ OSIĄGNIĘTE EFEKTY Z REALIZACJI ZADAŃ NA RZECZ POPRAWY STANU BEZPIECZEŃSTWA I ELIMINACJI ZAGROŻEŃ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania *(głównym odpowiedzialnym za realizację zadań jest Komenda Miejska Policji w Koszalinie).*

Podjęte działania:

1) Wspólna KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO DLA MIASTA KOSZALINA I POWIATU KOSZALIŃSKIEGO (w dalszej części zwana Komisją) odbyła w 2018 r. **3** posiedzenia, na których między innymi **pozytywnie zaopiniowano „Harmonogramy zamierzeń na rzecz poprawy bezpieczeństwa podczas wypoczynku** w okresie zimowym pn. „**Bezpieczne Ferie Zimowe 2018**” oraz w okresie letnim pn. „**Bezpieczne Wakacje 2018**”. Pozytywnie zostały również rozpatrzone sprawozdania z realizacji zamierzeń w tym zakresie.

W trakcie posiedzeń Komisji:

- Przyjęto „Sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Koszalina i Powiatu Koszalińskiego w 2017 roku”.**
- Przyjęto** sprawozdanie z realizacji uchwały „**Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2015–2018 pt. „BEZPIECZNY KOSZALIN**” w 2017 roku.
- Przyjęto „Plan pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego dla Miasta Koszalina i Powiatu Koszalińskiego na rok 2017”.**
- Zaprezentowano „**Informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koszalińskiego i miasta Koszalina w roku 2017**”.

- e) Przedstawiono „**Sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Koszalinie oraz informację o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w 2017 roku**” (na terenie miasta i powiatu).
- f) Zaprezentowano „**Informację Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie o stanie bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej miasta i powiatu w roku 2017**”.
- g) Przedstawiono „**Informacje z działalności Placówki Straży Granicznej w Kołobrzegu z działalności na terenie powiatu koszalińskiego i miasta Koszalin w 2017 roku**”.
- h) Zaprezentowano „**Informację z działalności Straży Miejskiej w Koszalinie w roku 2017**”.
- i) Omówiono:
 - Funkcjonowanie SP ZOZ Lotniczego Pogotowia Ratunkowego Region „Zachód” w bazie w Zegrzu Pomorskim.
 - Przygotowania i przebieg na terenie miasta i powiatu akcji zimowego utrzymania dróg.
 - Stan bezpieczeństwa na kąpieliskach oraz miejscach wyznaczonych do kąpiei – położonych na terenie powiatu koszalińskiego i miasta Koszalina.
 - Zagrożenia i podejmowane działania służb weterynaryjnych w zakresie zwalczania **ASF** oraz wirusa ptasiej grypy /HPAI/ na terenie miasta Koszalina i powiatu Koszalińskiego.
 - Stan epidemiologiczny w zakresie chorób zakaźnych oraz stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Koszalina i powiatu koszalińskiego.
- 2) Współpraca podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Pomiedzy przedstawicielami tych formacji utrzymywany jest roboczy kontakt, który pozwala na zmianę dyslokacji służb, zaplanowanie jej w innych terminach bądź wzmocnienie w zależności od zagrożeń. Na bieżąco wymieniane są informacje o zagrożeniach przez nich ujawnione, a nieleżące w ich kompetencjach działania.
- 3) Zwiększono liczbę pieszych służb patrolowych, składających się z policjantów odbywających na terenie Koszalina adaptację zawodową, która była finansowana ze środków przekazanych Policji z budżetu miasta.
- 4) Zorganizowano na terenie miasta Koszalina szereg spotkań oraz lustracji z przedstawicielami Policji i zarządcami osiedli w ramach działań pn. „**Bezpieczne obszary**” i „**Bezpieczne miasto**”. Dzielnicowi w ramach spotkań z mieszkańcami, Radami Osiedli, spółdzielni mieszkaniowych, zarządcami i właścicielami budynków oraz punktów handlowych zwracali uwagę na ujawnione nieprawidłowości w zabezpieczeniu obiektów. **Łącznie w 2018 roku przeprowadzono 2449 spotkań z przedstawicielami społeczeństwa, w tym 98 spotkań z lokalnymi samorządami.**
- 5) KMP w Koszalinie realizowała wojewódzki program pn. „**Kreowanie bezpiecznych przestrzeni**”, który swoimi założeniami wpisuje się w ramy realizowanego z powodzeniem od kilku lat projektu „Bezpieczne obszary”. W ramach wymienionej inicjatywy zorganizowano debatę oraz spotkania z radnymi miejskimi i przedstawicielami rad osiedli, podczas których dyskutowano o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania oraz wskazano miejsca wymagające poprawy pod kątem bezpieczeństwa mieszkańców. Efektem aktywności koszalińskiej policji na tej płaszczyźnie było skierowanie w 2018 roku **18** wniosków do uprawnionych organów, wskazujących ujawnione nieprawidłowości i bariery architektoniczne, które negatywnie wpływają na poziom bezpieczeństwa na terenie Miasta.
- 6) Prowadzono akcję informowania społeczeństwa o sposobach zachowań i działaniach mających ustrzec mieszkańców przed niebezpiecznymi zdarzeniami. W tym celu rozdawano ulotki oraz materiały promocyjne dotyczące bezpiecznego wypoczynku w mieście adresowane również do obcokrajowców. W koszalińskich mediach przedstawiano informacje o sposobie zabezpieczenia mienia, w tym mieszkań, pojazdów, altanek ogrodowych, garaży, piwnic i mienia ruchomego np.

rowerów, telefonów komórkowych, torebek. Policyjny projekt pn. „**Pilnuj swego! Nie ułatwiał mu niczego**” stanowił naturalną kontynuacją działań profilaktycznych rozpoczętych kilka lat temu pod hasłem „**Nie daj się ustrzelić złodziejowi**”. Celem projektu było ograniczenie zdarzeń w kategorii włamań i kradzieży rzeczy oraz wypracowanie w mieszkańcach miasta takich zachowań, które w sposób naturalny wyłączają ich z kręgu osób pokrzywdzonych takimi zdarzeniami.

- 7) Bardzo ważnym elementem współpracy z lokalnymi społecznościami były spotkania w ramach programu „**Bezpieczny Senior**”, który był adresowany do osób starszych i miał na celu edukowanie ich w zakresie bezpiecznych zachowań i eliminowania zdarzeń kryminalnych metodą na tzw. „wnuczka”. Przeprowadzono **59** spotkań na terenie miasta Koszalina z grupą koszalińskich seniorów, którym przedstawiano skalę zjawiska, metody działania sprawców oraz sposoby na uniknięcie tego typu nieprzyjemności. W spotkaniach wzięło udział ok. 3300 osób, którym rozdano ok. 1400 ulotek i materiałów informacyjnych. Wymieniony program został rozszerzony o autorski projekt Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie pn. „**Nie daj się oszukać, przez telefon każdy może być twoim wnuczkiem**”, w ramach, którego policjanci spotykali się z seniorami stowarzyszonymi w klubach osiedlowych i innych organizacjach. Działaniem innowacyjnym w tym zakresie są szkolenia pracowników banków na terenie Koszalina, dzięki którym udało się uczulić pracowników obsługi klienta indywidualnego w zakresie oszustw metodą „na wnuczka”. Dzięki tym szkoleniom możliwe było zapobieżenie wielu oszustwom, jak i zatrzymanie sprawcy usiłowania takiego przestępstwa. W przeciągu roku Policja cyklicznie współpracowała z klubami osiedlowymi przy spółdzielniach mieszkaniowych zrzeszających stale około 200 seniorów, biorąc udział w inicjatywach, festynach i piknikach oraz pogadankach organizowanych przez i dla seniorów. Projekt był realizowany wspólnie z Radą Seniorów przy Prezydencie Miasta Koszalina.
- 8) W celu realizacji zadań ograniczających przestępczość popoliłą w Komendzie Miejskiej Policji w Koszalinie funkcjonuje **Stanowisko Monitoringu i Wideo Rejestracji Miejsc Szczególnie Zagrożonych**. Obecnie w systemie funkcjonują 43 punkty kamerowe obsługiwane przez **47** kamer. Obsługą stanowiska zajmuje się pracownik cywilny, dla którego przygotowano specjalny etat. Funkcjonujący system jest stale udoskonalany i wyposażany w nowe urządzenia obejmujące swym zasięgiem wskazywane również przez mieszkańców rejony Koszalina. Ważnym elementem funkcjonowania systemu monitoringu miejskiego jest możliwość uzupełnienia go o zapis rejestrowany przez kamery należące do podmiotów prywatnych, takich jak np. centra handlowe. Funkcjonowanie systemu ograniczyło ilość zdarzeń związanych m.in. ze niszczeniem mienia, a w szczególności przyczyniło się do ujawnienia sprawców różnych zdarzeń, w tym chuligańskich wybryków.
- 9) W celu poprawy ochrony mienia kontynuowano w Komendzie Miejskiej Policji w Koszalinie program „**Świadomi i bezpieczni**”, którego założeniem jest promowanie skutecznych metod zabezpieczania mienia oraz znakowania i ewidencjonowania przedmiotów wartościowych.
- 10) Prowadzono uaktualnienia „Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa”. Od stycznia 2018 roku zostało zgłoszonych **1 038** zagrożeń, z czego **53%** zostało potwierdzonych przez Policję. Zgłoszenia dotyczą przede wszystkim nieprawidłowego parkowania, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych, czy przekraczania dozwolonej prędkości, ale także złej organizacji ruchu drogowego, aktów wandalizmu czy miejsc grupowania się młodzieży.
- 11) Celem dalszego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa KMP w Koszalinie na bieżąco współpracowała z Kierownikiem Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Koszalinie.
- 12) Zarząd Dróg Miejskich w Koszalinie, jako podmiot współdziałający w realizacji zadania w roku 2018 wykonał inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury technicznej oświetlenia.

- 13) Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Koszalinie w zakładce „**Bezpieczne Miasto** <http://www.koszalin.pl/bezpieczne-miasto>”, na bieżąco umieszczano aktualności związane z bezpieczeństwem publicznym, jak również ostrzeżenia i komunikaty o zagrożeniach dla mieszkańców. Do dyspozycji mieszkańców Koszalina była strona internetowa Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie, która jest na bieżąco aktualizowana i uzupełniana o informację z zakresu prewencji kryminalnej, jak również strony innych podmiotów (**PSP, SM, PPIS**) biorących udział w programie.
- 14) W 2018 roku w koszalińskich mediach ukazało się kilkaset artykułów i informacji z zakresu profilaktyki i prewencji kryminalnej.
- 15) Współpraca pomiędzy Państwową Inspekcją Pracy, Urzędem Dozoru Technicznego oraz Policją i Strażą Miejską w zakresie działań ukierunkowanych na sprawdzanie i kontrolę bezpieczeństwa w miejscach rekreacji.
- 16) Współpraca Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Policją i Strażą Miejską w zakresie realizowania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz realizacja **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018**.
- 17) Przeprowadzono działania „**Trzeźwe Miasto**” mające na celu ujawnienie sprzedawców umożliwiających zakup alkoholu przez osoby nieletnie.
- 18) Podjęto **366** czynności skierowanych do osób bezdomnych. Pracownicy socjalni MOPR wraz z funkcjonariuszami Policji oraz Straży Miejskiej patrolowali miejsca niemieszkalne oraz działki informując zastanych tam bezdomnych o możliwości skorzystania ze schronienia w schronisku oraz o innych formach pomocy.
- 19) Prowadzono akcje społeczno-informacyjne adresowane do grup zagrożonych marginalizacją, wykluczeniem społecznym.
- 20) Funkcjonowanie **Miejskiego Programu Wychodzenia i Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2016-2020**.
- 21) **Opracowano i dystrybuowano informatory** – przewodniki dla instytucji zaangażowanych w pracę na rzecz osób bezdomnych oraz dla osób bezdomnych i znajdujących się w sytuacji zagrożenia bezdomnością;
- 22) Propagowanie idei wspierania osób bezdomnych poprzez udział w programach telewizyjnych i radiowych.

Uzyskane efekty:

Jednym z najważniejszych celów realizowanych przez Komendę Miejską Policji w Koszalinie w ramach programu „**Bezpieczny Koszalin**” było **podniesienie poziomu bezpieczeństwa imprez masowych**. W tym zakresie komenda miejska przeprowadziła na terenie Koszalina **99** zabezpieczeń prewencyjnych imprez sportowych, kulturalnych oraz rozrywkowych. Z tej liczby, **62** przedsięwzięć podlegało ustawie o imprezach masowych, w których zabezpieczeniu udział brało ponad **1993** policjantów. Dzięki podjętym w 2018 roku działaniom, znacznemu zaangażowaniu sił i środków podczas przeprowadzonych zabezpieczeń nie doszło do poważnych zakłóceń, a w sytuacjach potencjalnego zagrożenia dzięki wcześniejszemu odpowiedniemu przygotowaniu policjanci reagowali w sposób profesjonalny, kategoryczny i skuteczny.

Kolejnym ważnym czynnikiem kształtującym poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców jest sposób pełnienia służby przez dzielnicowych. Dzielnicowi w ramach spotkań z mieszkańcami, radami osiedli, spółdzielni mieszkaniowych, zarządcami i właścicielami budynków oraz punktów handlowych zwracali uwagę na nieprawidłowości w zabezpieczeniu obiektów. Nadal lepszego zabezpieczenia wymagają osiedlowe parkingi, rejony ogródków działkowych wraz z altankami, klatki schodowe i piwnice, a także kompleksy osiedli (dewastacja elewacji budynków, niszczenie urządzeń i obiektów

użyteczności publicznej) oraz miejskie środki komunikacji samochodowej, ciągi handlowe i tereny zielone (parki).

W wyniku działań represyjnych na terenie działania KMP w Koszalinie ujawniono **23 305** sprawców wykroczeń, na których nałożono łącznie **3 808** mandatów karnych. Skierowano **943** wnioski o ukaranie do sądu, w tym 606 dotyczących ruchu drogowego.

W 2018 roku policjanci zatrzymali na terenie Koszalina

- **375** osób poszukiwanych,
- **405** sprawców przestępstw „na gorącym uczynku”.

Wobec sprawców wykroczeń środki oddziaływania wychowawczego, czyli pouczenia, zastosowano **16 923** razy.

W 2018 roku na terenie Koszalina stwierdzono **3 691** przestępstwa. W stosunku do 2017 roku ilość przestępstw spadła o **540**.

Tabela – Zestawienie liczby czynów nieletnich do liczby przestępstw w poszczególnych latach

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ogólna liczba przestępstw	5 304	5 078	4 425	3 973	4231	3691
Liczba czynów nieletnich	277	201	236	174	127	135
%	5,2%	4,0%	5,3%	4,4%	3,0%	3,6%

W tej liczbie ujawniono **135** czynów karalnych popełnionych przez nieletnich i zatrzymano **43** sprawców. Największą grupę czynów stanowią czyny o charakterze kryminalnym. W roku 2018 ujawniono **4** sprawców kradzieży z włamaniem, **3** sprawców kradzieży rzeczy, **2** sprawców uszkodzenia rzeczy, **5** sprawców bójek i pobić, **3** sprawców rozbojów i wymuszeń rozbójniczych oraz **10** sprawców przestępstw wynikających z Ustawy o Zapobieganiu Narkomanii.

Tabela – Ogólna liczba czynów i nieletnich sprawców w poszczególnych latach

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba czynów	652	709	787	786	277	201	236	174	127	135
Liczba sprawców	316	474	413	370	125	95	87	69	63	43

Stosowano także represje wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych. Z art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi skierowano **1** wniosek o ukaranie do sądu oraz nałożono **961** mandatów karnych. Zastosowano też **4 718** pouczeń. Ujawniono równocześnie **19** nieletnich będących pod działaniem alkoholu.

W wyniku podjętych czynności funkcjonariusze służb prewencyjnych doprowadzili w celu wytrzeźwienia do:

- izby wytrzeźwień – 1136 osób,
- policyjnych pomieszczeń dla zatrzymanych – 139 osób,
- miejsc zamieszkania – 103 osoby,
- placówek służby zdrowia – 50 osób.

Niektóre działania podejmowane na terenie Koszalina związane były z szeregiem uwarunkowań, takich jak np. sezon turystyczny, podczas, którego dochodzi najczęściej do łamania przepisów Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na obszarze Koszalina na koniec 2018 roku działało **291** punktów sprzedaży alkoholu w tym **107** lokali gastronomicznych posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu.

Przeprowadzono **157** wspólnych kontroli (Policji, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Straży Miejskiej) punktów sprzedaży alkoholu. Ponadto członkowie MKRPA przeprowadzili **70** kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych a funkcjonariusze Straży Miejskiej wykonali **788** czynności kontrolnych związanych ze sprzedażą alkoholu.

W Ośrodku Terapii i Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi w Koszalinie przebywało w roku 2018 łącznie **1 950** osób. W porównaniu do roku poprzedniego do ośrodka przyjęto o **34** osoby więcej.

W 2018 roku umieszczono w OTiOnON **1** nieletniego.

Z ogólnej liczby **1 950** osób w OTiOnON po raz pierwszy zostało umieszczonych **503** osoby, po raz drugi **196** osób i aż **1 251** osób więcej niż dwa razy.

Tabela – Liczba osób przyjętych do Ośrodka Terapii i Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Lp.	Osoby przyjęte	2017	2018	Zmiany +/-
1.	Mężczyźni	1679	1672	- 7
2.	Kobiety	237	278	+41
3.	w tym: Nieletni	5	1	
4.	Razem	1916	1950	+34
5.	Po raz pierwszy	464	503	+39
6.	Po raz drugi	204	196	- 8
7.	Więcej niż dwa razy	1248	1251	+3

W ramach profilaktyki uzależnień KMP w Koszalinie co roku włącza się w Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Policjanci cyklicznie przeprowadzają działania w Koszalinie oraz w sezonie letnim w miejscowościach nadmorskich ukierunkowane na uświadamianie sprzedawcom zagrożeń i konsekwencji prawnych związanych ze sprzedażą alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym. W ramach akcji przekazywane są materiały „Pozory myśl – dowód nie” oraz „Nigdy nie jeżdżę po alkoholu”.

W zakres codziennych działań profilaktycznych wchodzi również prelekcje w szkołach dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Ponadto policjanci KMP w Koszalinie zrealizowali w 2018 roku następujące przedsięwzięcia:

- Wydział Prewencji KMP w Koszalinie opracował nowy program profilaktyczny ukierunkowany na edukację i zapobieganie spożywaniu alkoholu przez młodzież pod nazwą „**Spragnieni życia nie pragną picia**”. Z przeprowadzonych przez UM w Koszalinie badań, z informacji pedagogów i rozmów z samymi uczniami wynika, że młodzież nie widzi żadnego zagrożenia związanego z używaniem alkoholu – w porównaniu do narkotyków czy tzw. dopalaczy - i często nie umie bawić się bez niego. Dodatkowo konsekwencje zdrowotne wynikające ze szkodliwego wpływu alkoholu na organizm młodego człowieka wydają się młodym ludziom nieistotne i

wątpliwe. Czynnikiem wpływającym na takie postrzeganie jest często poruszana przez młodzież kwestia ogólnej dostępności alkoholu i legalność jego sprzedaży. W 2018 roku zrealizowano **11** spotkań, w których udział wzięło **397** uczniów;

- wspólnie z pracownikami PSSE w Koszalinie zorganizowano szkolenie w ramach IV edycji wojewódzkiego programu „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” w auli KMP w Koszalinie dla koordynatorów profilaktyki i pedagogów odpowiedzialnych za realizację programu w placówkach oświatowych – w szkoleniu wzięło udział **37** nauczycieli reprezentujących 41 szkół zgłoszonych w roku szkolnym 2018/2019 do programu. Omówiono zasady współpracy i terminy spotkań w szkołach. W tej edycji poszerzono program o treści związane z przeciwdziałaniem spożywania alkoholu przez młodzież. Każdy pedagog biorący udział w szkoleniu otrzymał imienny certyfikat;
- podczas Juwenaliów 2018 przez cały tydzień sprawdzano sklepy monopolowe w pobliżu domów studenckich pod kątem przestrzegania przepisów ustawy. Przed rozpoczęciem Juwenaliów przeprowadzono działania informacyjno-profilaktyczne dla sprzedawców w wytypowanych sklepach;
- przeprowadzono kilkanaście konsultacji z rodzicami osób małoletnich, które prawdopodobnie okazjonalnie spożywają alkohol;
- przeprowadzono **104** prelekcje dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczących profilaktyki uzależnień i odpowiedzialności prawnej za przejawy demoralizacji.

W zakresie przestępstw określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii wszczęto **194** postępowania przygotowawcze, czyli o **30** mniej niż w analogicznym okresie 2017 roku. Systematyczne i wielotorowo prowadzone działania doprowadziły do przedstawienia zarzutów **151** podejrzanym z tego **10** nieletnim przedstawiono zarzuty z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W 2018 roku policjanci łącznie zabezpieczyli 16 kg narkotyków, w tym: 6 kg amfetaminy, 8,5 kg marihuany, 1 kg metaamfetaminy, 0,5 kg kokainy, 100 g heroiny oraz 2000 szt. tabletek extazy i 540 krzaków konopi indyjskich.

W roku 2018 liczba zgłoszeń zatruc środkami zastępczymi przez Wojewódzki Szpital w Koszalinie w stosunku do 2017 roku utrzymuje się na podobnym poziomie (6). Odnotowano 8 przypadków zatruc tzw. „dopalaczami”. Najmłodszy z hospitalizowanych pacjentów miał 14 lat, a najstarszy 29 lat.

W ramach autorskiego programu adresowanego do uczniów koszalińskich szkół pn. „**Dopalacze to ściemniacze**” zrealizowano ponad **117** spotkań z młodzieżą w **38** placówkach oświatowych, w których udział wzięło **4 211** uczniów. Program ukierunkowany jest na edukację młodzieży szkolnej z terenu miasta Koszalina w zakresie używania środków psychoaktywnych, tzw. dopalaczy, zagrożeń z tym związanych oraz sposobów unikania tego typu substancji, asertywnych zachowań w środowisku rówieśniczym oraz rozwijania świadomego postępowania w przypadku bezpośredniego zagrożenia związanego z zażyciem tzw. dopalacza. Główny nacisk edukacji nałożony został na przedstawienie rzeczywistych przykładów zdarzeń, które zaistniały na terenie miasta, podstawowe informacje dotyczące skutków prawnych i zdrowotnych związanych z używaniem tzw. dopalaczy oraz radzenie sobie z presją rówieśników i otoczenia.

W 2018 roku przeprowadzano grupowe i indywidualne szkolenia dla kadry pedagogicznej szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie problematyki środków odurzających; udzielono

kilkudziesięciu instruktaży nauczycielom, dyrektorom szkół oraz pedagogom w indywidualnych zapytaniach dotyczących problemu środków psychoaktywnych używanych przez młodzież szkolną.

W 2018 roku odbyły się również następujące szkolenia, kursokonferencje, debaty i akcje profilaktyczne, w których uczestniczyli funkcjonariusze policji, a które poświęcone były problematyce przeciwdziałania zjawisku alkoholizmu i narkomanii:

- wspólnie z pracownikami PSSE w Koszalinie kontynuowano i zakończono III edycję (w roku szkolnym 2017/2018) oraz rozpoczęto IV edycję (w roku szkolnym 2018/2019) Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych **„Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”** dla uczniów szkół podstawowych w Koszalinie i powiecie koszalińskim. W ramach prelekcji i warsztatów z uczniami klas VII przeszkolono **1730** uczniów z **17** szkół;
- przeprowadzono prelekcje, warsztaty i spotkania w ramach programu **„Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”** dla starszych uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- przeprowadzono szkolenie dla kadry wychowawczej Pałacu Młodzieży w Koszalinie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Przekazano informacje dotyczące niebezpieczeństw związanych z tzw. dopalaczami oraz innymi środkami odurzającymi, na temat wyglądu, sposobu działania i używania ich przez młodzież. Omówiono zasady informowania sądu rodzinnego o zażywaniu środków psychoaktywnych przez młodzież, a także uaktualnione aspekty prawne związane ze środkami zastępczymi. Zaprezentowano przedmioty wchodzące w skład tzw. walizki edukacyjnej. Przeszkolono **36** nauczycieli;
- przeprowadzono **21** szkoleń dla rad pedagogicznych i **11** spotkań z rodzicami w ramach programu **„Bezpieczna szkoła”**, podczas których skupiono się na zapoznaniu obecnych z tematyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży. W szkoleniach wykorzystywano tzw. walizkę edukacyjną, dzięki której dorośli mogli zobaczyć, jak wyglądają środki psychoaktywne zażywane obecnie przez młodzież, dowiedzieli się, jak udzielić im pomocy i gdzie szukać wsparcia w przypadku problemów z dzieckiem zażywającym środki psychoaktywne;
- wspólnie z pracownikami PSSE w Koszalinie zorganizowano szkolenie w ramach IV edycji wojewódzkiego programu **„Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”** w auli KMP w Koszalinie dla koordynatorów profilaktyki i pedagogów odpowiedzialnych za realizację programu w placówkach oświatowych – w szkoleniu wzięło udział **37** nauczycieli reprezentujących 41 szkół. Omówiono zasady współpracy i terminy spotkań w szkołach. Każdy pedagog biorący udział w szkoleniu otrzymał imienny certyfikat;
- zorganizowano 2 debaty pn. **„Dopalacze to ściemniacze – świat, którego nie ma”**. Wzięli w niej udział specjaliści z Wydziału Prewencji KMP w Koszalinie, pracownicy PSSE w Koszalinie oraz uczniowie i pedagodzy z Zespołu Szkół nr 1 w Koszalinie. Przeprowadzono aktywną prelekcję połączoną z pokazem multimedialnym oraz dyskusją na temat prawd i mitów związanych z tzw. dopalaczami. W debatach wzięło udział odpowiednio: **51** i **120** uczniów oraz **troje** i **pięcioro** nauczycieli;
- włączono się w ogólnopolską kampanię **„Melanż. Oczekiwania vs. Rzeczywistość”** prowadzoną przez Główny Inspektorat Sanitarny. Podczas spotkań z młodzieżą

- prezentowano krótkie spoty video pokazujące, jak rzeczywistość bezwzględnie weryfikuje oczekiwania młodych ludzi wobec używek. Zrealizowano **117** spotkań z młodzieżą w **38** placówkach oświatowych, w których wzięło udział **4211** uczniów;
- przeprowadzono warsztaty z uczniami z Zespołu Szkół nr 10 w Koszalinie podczas spotkania profilaktycznego w internacie – omówiono problematykę uzależnień, w tym zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków, dopalaczy oraz leków. W zajęciach wzięło udział **47** wychowanków;
 - utworzono stoiska tematyczne z materiałami informacyjnymi dotyczącymi uzależnień i zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej podczas spotkań z młodzieżą z Zespołu Szkół nr 9 w Koszalinie – w zajęciach wzięło udział **125** uczniów w wieku 16-19 lat;
 - szkolenie dla pedagogów w Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie pn. „Dopalacze to ściemniacze – co musisz wiedzieć”. Przekazano informacje dotyczące niebezpieczeństw związanych z tzw. dopalaczami oraz innymi środkami odurzającymi, na temat wyglądu, sposobu działania i używania ich przez młodzież. Omówiono zasady informowania sądu rodzinnego o zażywaniu środków psychoaktywnych przez młodzież, a także uaktualnione aspekty prawne związane ze środkami zastępczymi. Zaprezentowano przedmioty wchodzące w skład tzw. walizki edukacyjnej. Przeszkolono **63** nauczycieli;
 - warsztaty dla młodzieży i rodziców podopiecznych SOS Wiosek Dziecięcych w ramach Programu Umocnienia Rodziny na temat problematyki uzależnień – omówiono sposoby radzenia sobie z presją rówieśniczą, zasady asertywności oraz miejsca, gdzie można uzyskać pomoc w razie problemów z narkotykami. Łącznie przeszkolono **25** podopiecznych i **29** rodziców;
 - Marsz przeciw Uzależnieniom – happening uliczny zorganizowany wspólnie z PSSE w Koszalinie na ul. Zwycięstwa w Koszalinie oraz placu przed Ratuszem. Jego celem było uświadomienie zagrożeń związanych z uzależnieniami od narkotyków, alkoholu, nikotyny i dopalaczy. Zorganizowany w Światowym Dniu Rzucania Palenia. W marszu wzięło udział **506** uczniów z 7 koszalińskich szkół;
 - konferencji szkoleniowej „Profilaktyka uzależnień – po co? Dla kogo? Jak?” w Urzędzie Miejskim w Koszalinie – panel dyskusyjny na temat profilaktyki uzależnień, głównie od narkotyków i dopalaczy. Omówiono nowe trendy w profilaktyce, programy profilaktyczne prowadzone przez instytucje i stowarzyszenia. Dyskutowano na temat skuteczności profilaktyki prowadzonej w szkołach i placówkach oświatowych, roli rodziny w kształtowaniu młodego człowieka, sposobów dotarcia z ważnymi treściami do młodych ludzi, metod rozwiązywania problemów nękających młodzież, reakcji na ich zachowania destrukcyjne i możliwości uzyskania pomocy dla rodzin w sytuacjach kryzysowych. Łącznie **68** uczestników (nauczycieli, pedagogów, dyrektorów) ze wszystkich koszalińskich szkół;
 - przeprowadzono szkolenie dla wychowawców Bursy Międzyszkolnej z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zażywaniu narkotyków przez młodzież.

Zaprezentowano przedmioty wchodzące w skład walizki edukacyjnej, omówiono procedury i algorytmy reagowania w przypadku ujawnienia nieletniego będącego pod wpływem środków psychoaktywnych. W szkoleniu wzięło udział **20** wychowawców;

- konferencja szkoleniowa „Narkotyki XXI wieku” w Urzędzie Wojewódzkim w Koszalinie wspólnie z WSSE w Szczecinie – omówiono występujące na rynku środki psychoaktywne, diagnozę problemu, zagrożenia, nowe środki zastępcze, nowelizację ustawy, przepisy karne. Łącznie **177** pedagogów z terenu byłego województwa koszalińskiego;
- przeprowadzono grupowe i indywidualne szkolenia dla kadry pedagogicznej szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w zakresie problematyki środków odurzających; udzielono kilkudziesięciu instruktaży nauczycielom, dyrektorom szkół oraz pedagogom w indywidualnych zapytaniach dotyczących problemu środków psychoaktywnych używanych przez młodzież szkolną;
- uczestniczono w festynach organizowanych przez rady osiedli poświęconych tematyce życia bez uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem nowych narkotyków;
- zobowiązano dzielnicowych do aktywnego uczestnictwa w spotkaniach w placówkach oświatowych, których tematem było bezpieczeństwo dzieci i młodzieży oraz zapobieganie sięganiu po substancje psychoaktywne;
- w szkoleniach dla pedagogów, wychowawców i rodziców wykorzystywano tzw. walizkę edukacyjną. Prezentowano przedmioty wchodzące w skład walizki, tj. woreczki z zawartością suszu roślinnego, proszków symulujących wygląd narkotyków i dopalaczy, przedmioty służące do zażywania środków psychoaktywnych, opakowania i schowki, młynki, wagi oraz testery. Dorośli mogli dotknąć i z bliska obejrzeć te rekwizyty, dzięki czemu w codziennej pracy z młodzieżą będzie im łatwiej rozpoznać niedozwolone substancje oraz dostrzec niepokojące symptomy mogące świadczyć o kontakcie z takimi środkami lub początkami uzależnienia u młodych ludzi.

W ramach innych działań realizowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców miasta w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w 2018 roku UM przekazał środki finansowe na:

- zakup urządzeń diagnostycznych na potrzeby Zespołu ds. Nieletnich i Prewencji Kryminalnej Komendy Miejskiej policji oraz oddziału terapeutycznego Zakładu Karnego.
- działania w ramach porozumienia z policją – realizacja programu „Pro-Futuro”.
- działania w ramach programu „Bezpieczne Miasto (m.in. Akcja Zima, Akcja Lato, spotkania i festyny we współudziale Policji) a dzieci i młodzież skorzystały z około 128 000 wejść na różnego rodzaju zajęcia,
- pracę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach której pracowały trzy grupy motywacyjne (w 2018 roku odbyło się 54 posiedzeń MKRPA, w tym: 36 spotkań motywacyjnych, 12 spotkań plenarnych, 6 problemowych. Członkowie MKRPA przeprowadzili 70 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowali lokalizację 83 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, członkowie MKRPA powołani byli do grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – koszt funkcjonowania MKRPA.
- sporządzenie 55 opinii biegłych sądowych w temacie uzależnienia.

- prowadzenie terapii uzależnień typu after care – terapia podtrzymująca trzeźwość osób uzależnionych od alkoholu, które przeszły terapię odwykową podstawową w warunkach szpitalnych dla 43 osób.

W 2018 roku oznakowano **168** przedmiotów wartościowych. W ramach prowadzonych akcji „**Świadomi i Bezpieczni**” oraz projektu „**Grawer**” zachęcano młodych ludzi do znakowania przedmiotów wartościowych, które są najczęstszym celem sprawców przestępstw na szkodę młodych osób.

W roku 2018 koszalińscy strażnicy podjęli **366** kontroli związanych z miejscami przebywania osób bezdomnych. W rozmowach z osobami bezdomnymi strażnicy wskazywali miejsca, w których mogą oni otrzymać pomoc (żywność, odzież, środki czystości). W okresie zimowym funkcjonariusze oferowali możliwość transportu do ogrzewalni. Z takiej formy pomocy skorzystało **16** osób. W trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem bezdomności Straż Miejska współpracowała ściśle z Zespołem ds. Przeciwdziałania Bezdomności funkcjonującym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Liczba osób – mieszkańców Koszalina — zarejestrowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie na początku roku 2018 wynosiła **2 682** osoby, co w stosunku do roku poprzedniego oznacza spadek o **712** osoby tj. 20,1%. Natomiast stopa bezrobocia wynosiła **5,3%**. W odniesieniu do wskaźników wojewódzkich i krajowych jest to wynik poniżej średniej.

Funkcjonariusze Straży Granicznej przeprowadzili na terenie Koszalina **12** kontroli legalności pobytu i zatrudnienia obcokrajowców. Zatrzymano **13** osób, które przebywały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganych ważnych dokumentów uprawniających do wjazdu i pobytu na terenie kraju, w tym **10** obywateli Ukrainy, którzy wykonywali pracę niezgodnie z przepisami. Wywiadami środowiskowymi objęto **65** osób. Ponadto funkcjonariusze SG wykonali **169** służb własnych w trakcie, których skontrolowano **862** pojazdy samochodowe i wylegitymowano **1760** osób. Skutkiem przeprowadzonych kontroli pouczone **36** osób, nałożono **18** mandatów karnych na sumę 3 600 zł.

W ramach programu „Bezpieczny Koszalin” w 2018 roku na wniosek mieszkańców Koszalina a w szczególności osiedli: Rokosowo, Zagórzyno i Chełmoniewo Prezydent Miasta Koszalina po uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim wydał 1 decyzję administracyjną w sprawie odłowu dzików oraz 2 decyzje na odstrzał redukcyjny dzików stwarzających zagrożenie dla ludzi i ruchu drogowego w granicach administracyjnych miasta. Łącznie od 30 marca do 10 grudnia 2018 r. odstrzelono **16** oraz odłowiono **36** dzików. Tusze zwierząt zostały przekazane do punktu skupu dziczyzny. W roku 2018 r. został również zakupiony preparat odstraszcający dziki, który można odbierać bezpłatnie w Straży Miejskiej przy ul. Mariańskiej w Koszalinie.

Straż Miejska

(W nawiasie podano liczbę zdarzeń z roku 2017).

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w podzielonym na sześć rejonów służbowych Koszalinie w roku 2018 wykonali 2552 służby patrolowe w tym:

- **1192** patrole piesze;
- **1293** patrole zmotoryzowane;
- **49** patroli dodatkowych w rejonie giełdy towarowo-samochodowej,
- **18** patroli rowerowych.

W roku 2018 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Koszalinie w ramach współpracy z Policją wykonali **136** wspólnych patroli (zmotoryzowane oraz piesze), zarówno planowane

w grafikach służb, jak również wynikające z potrzeb służb (m. in. wspólne kontrole giełdy towarowo-samochodowej). Ponadto przeprowadzono **59** wspólnych patroli z Wydziałem Ruchu Drogowego KMP w Koszalinie.

W wyniku prowadzonych działań strażnicy podjęli łącznie **20 947** (20 177) kontroli i interwencji związanych z zapewnieniem porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta. Służba dyżurna przyjęła **10 087** (10 127) zgłoszeń od mieszkańców oraz instytucji. W trakcie służby strażnicy ujawnili **7 669** (7 393) sprawców czynów zabronionych zakwalifikowanych jako wykroczenie. W **4 454** (3 981) przypadkach zastosowali środki oddziaływania wychowawczego.

W **3 173** (3 367) przypadkach sprawcy wykroczeń zostali ukarani grzywną nakładaną w drodze mandatu karnego, na łączną kwotę **317 930** (336 950) zł. Do Sądu Rejonowego w Koszalinie skierowano **42** (45) wnioski o ukaranie.

W trakcie służb patrolowych w roku 2018 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Koszalinie podjęli **11 992** (11 849) kontroli i interwencji w oparciu o Kodeks Wykroczeń. W stosunku do roku 2017 zanotowano zwiększenie o **143** kontrole i interwencje, co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 1,2 %.

Poniżej przedstawiono liczbę podjętych kontroli i interwencji z podziałem na poszczególne działy Kodeksu Wykroczeń, a były to:

- Wykroczenia przeciwko **bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji** **9503** (9134),
- Wykroczenia przeciwko **urządzeniom użytku publicznego** **1190** (1377),
- Wykroczenia przeciwko **porządkowi i spokojowi publicznemu** **1013** (748),
- Wykroczenia przeciwko **bezpieczeństwu osób i mienia** **237** (245),
- Wykroczenia przeciwko **obyczajności publicznej** **34** (30),
- Inne wykroczenia **15** (34),

W roku 2018 strażnicy w trakcie służb patrolowych podjęli **4 298** (3 421) kontrole i interwencje na podstawie innych ustaw, co w porównaniu do roku poprzedniego oznacza wzrost o ponad 20 %.

Działania wynikały z następujących przepisów:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości **1932** (1839),
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach **194** (203),
- Ustawa o odpadach **110** (369),
- Ustawa prawo o ruchu drogowym **106** (101),
- Ustawa prawo ochrony środowiska **52** (49),
- Ustawa o ochronie zdrowia **31** (39),
- Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt **17** (9),
- z innych przepisów **1856** (812).

W zakresie realizowania uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie funkcjonariusze w roku 2018 podjęli **4657** kontroli i interwencji. W porównaniu do roku 2017 nastąpił spadek o ponad 5% (4907).

Podejmowane działania związane były z:

- utrzymaniem czystości i porządku **1968** (2231),
- profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych **1878** (1941),
- obowiązkami właścicieli zwierząt **445** (450),
- bezdomnością osób **366** (285).

Dominującymi interwencjami w ubiegłym roku były interwencje związane z naruszeniem przepisów ruchu drogowego. Strażnicy podjęli łącznie **10429** (9235) różnego rodzaju czynności (w tym nałożyli **2088** mandatów karnych na kwotę **187 000** zł., udzielili **3046** kar nagany

i skierowali **31** spraw do sądu. W **94** przypadkach interwencje były związane z pojazdami nieużywanymi lub porzuconymi na terenie miasta. W wyniku podjętych działań funkcjonariusze wydali **41** dyspozycji usunięcia pojazdów nieużywanym lub porzuconym.

Działając na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w roku 2018 strażnicy podjęli **164** interwencje związane z nieuprawnionym parkowaniem na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych lub blokowaniem wjazdu na takie miejsca. W **36** przypadkach sprawcy zostali ukarani mandatami karnymi na kwotę **10 850 zł.**, karą nagany ukarano **42** osoby.

Kolejnym obszarem działania Straży Miejskiej w Koszalinie były naruszenia związane z zakłóceniem ładu i spokoju publicznego. Przedmiotowe kategorie wykroczeń mają związek i popełniane są najczęściej pod wpływem napojów alkoholowych. W roku 2018 strażnicy podjęli **5941** kontroli i interwencji związanych z tą tematyką. W porównaniu do roku 2017 zanotowano wzrost o **5 % (5620)**. Służba dyżurna odnotowała **2124** zgłoszenia mieszkańców dotyczących omawianej materii. W wyniku podjętych czynności ujawniono **2238** sprawców. Wobec **1258** sprawców czynów zabronionych zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia. **980** sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę **100 240 zł.**

Na podaną wyżej liczbę interwencji i kontroli **1287** było związanych ze zgłoszeniami dotyczącymi zagrożenia zdrowia i życia. Najczęściej zgłoszenia dotyczyły osób będących pod wpływem alkoholu. W roku 2018 strażnicy doprowadzili do miejsca zamieszkania, pobytu lub do miejsca wytrzeźwienia **567** osób. Były to osoby, które swoim zachowaniem stworzyły zagrożenie dla swojego życia lub zdrowia, albo życia i zdrowia innych osób. W **12** przypadkach osoby wymagały pomocy medycznej w związku z czym przekazane zostały dla Zespołów Pogotowia Ratunkowego.

W 2018 r. strażnicy przeprowadzili **788** kontroli miejsc sprzedaży i podawania alkoholu oraz otoczenia takich miejsc z uwagą na respektowanie w nich obowiązujących przepisów prawa.

W omawianym okresie zrealizowano również **222** kontrole związane z działalnością targowisk miejskich oraz handlem w miejscach zabronionych. W wyniku podjętych działań **61** osób zostało ukaranych mandatami karnymi na łączną kwotę **2170 zł.** W **38** przypadkach zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

W roku 2018 koszalińscy strażnicy podjęli **366** kontroli związanych z miejscami przebywania osób bezdomnych. W rozmowach z osobami bezdomnymi strażnicy wskazywali miejsca, w których mogą oni otrzymać pomoc (żywność, odzież, środki czystości). W okresie zimowym funkcjonariusze oferowali możliwość transportu do ogrzewalni. Z takiej formy pomocy skorzystało **16** osób. W trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem bezdomności Straż Miejska współpracowała ściśle z Zespołem ds. Przeciwdziałania Bezdomności funkcjonującym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

W trakcie realizowania zadań w roku 2018, na podstawie zgłoszeń mieszkańców oraz interwencji własnych strażnicy zgłaszali nieprawidłowości instytucjom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo osób i mienia oraz prawidłowe funkcjonowanie urzędów i budowli. W roku 2018 odnotowano **523** (701) takich przypadków, w tym:

– Przekazane do PGK	307 (289),
– Przekazane do Zarządu Dróg i Transportu	56 (108),
– Przekazano do innych wydziałów UM	28 (42),
– Przekazane Ratownictwu Medycznemu	17 (12),
– Przekazane Policji	15 (22),
– Przekazane Pogotowiu Energetycznemu	11 (14),
– Przekazane Wodociągom	8 (17),
– Przekazane do ORANGE POLSKA	8 (9),
– Przekazane konserwacji oświetlenia	5 (5),

– Przekazane do Powiatowego Lekarza Weterynarii	3 (24),
– Przekazane do ZBM	2 (3),
– Przekazane Straży Pożarnej	2 (2),
– Przekazane do MOPR	1 (1),
– Inne	71 (43).

Wykonując swoje zadania Straż współpracowała z innymi instytucjami także przy wykonywaniu różnego rodzaju kontroli. W 2018 wykonano kontrole między innymi:

– wspólnie z Policją	38,
– z prac. innych instytucji (ZDiT, WOŚ itp.)	8,

Strażnicy udzielili także pracownikom różnych instytucji **28** asyst przy wykonywaniu interwencji lub innych czynności.

Straż Miejska współuczestniczyła w zabezpieczaniu **76** różnego rodzaju uroczystości w tym świąt państwowych i kościelnych a także tych organizowanych przez miasto oraz inne podmioty. Wykonano w tym czasie patrole prewencyjno zabezpieczające w liczbie:

– uroczystości kościelne	14,
– uroczystości państwowe	14,
– imprezy kulturalno-rozrywkowe	12,
– imprezy masowe	10,
– imprezy sportowe	9,
– imprezy szkolne	2,
– inne	15.

Realizacja mandatów karnych.

Strażnicy miejscy nałożyli **3173** (3 367) mandatów karnych na łączną kwotę **317 930** zł. (336 950 zł.). Udzielono **4454** (3 981) kar nagany za popełnione wykroczenia oraz w **37** (45) przypadkach skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Szczegółowa analiza nałożonych mandatów karnych:

– Bezp. i Porządek w Komunikacji	– 1 809 szt.	– 187 000 zł.
– Porządek i wychowanie w trzeźwości	– 763 szt.	– 64 650 zł.
– Urządzenia Użytku Publicznego	– 342 szt.	– 25 540 zł.
– Porządek i Spokój Publiczny	– 77 szt.	– 19 590 zł.
– Przepisy Gminne	– 72 szt.	– 8 250 zł.
– Bezpieczeństwo Osób i Mienia	– 43 szt.	– 3 800 zł.
– Obyczajność	– 17 szt.	– 2 000 zł.
– Odpady	– 14 szt.	– 1 600 zł.
– Używanie tytoniu	– 14 szt.	– 1 200 zł.
– Utrzymanie czystości i porządku	– 8 szt.	– 1 150 zł.
– Ochrona zdrowia zwierząt	– 7 szt.	– 1 250 zł.
– Instytucje Państwowe i Samorządowe	– 5 szt.	– 1 600 zł.
– Zdrowie	– 1 szt.	– 100 zł.

Największa liczba ujawnionych sprawców wykroczeń dotyczy naruszenia bezpieczeństwa i porządku w komunikacji. Wpływ na taki stan rzeczy ma liczba kontroli i interwencji własnych podjętych przez funkcjonariuszy, jak również liczba zgłoszeń mieszkańców dotyczących tego zakresu. W roku 2018 mieszkańcy zgłosili do Straży Miejskiej w Koszalinie **4533** przypadki zagrożeń w ruchu drogowym. Taka liczba zgłoszeń świadczy o tym, jak bardzo uciążliwe dla mieszkańców są naruszenia

przepisów ruchu drogowego. Tym bardziej, że ustawodawca jasno określił w ustawie o ruchu drogowym zakres uprawnień strażników, ograniczając je praktycznie do spraw związanych z nieprawidłowym parkowaniem pojazdów.

Kolejnym z aspektów działalności Straży były zagadnienia związane ze zwierzętami. W trakcie realizowania zadań związanych ze zwierzętami, służba dyżurna Straży Miejskiej w Koszalinie przyjęła **469** (324) zgłoszeń dotyczące zwierząt. Na podstawie zgłoszeń oraz w trakcie służb patrolowych strażnicy podjęli **952** (939) czynności związanych z kontrolami oraz interwencjami. Na podstawie otrzymanych zgłoszeń oraz interwencji własnych strażnicy przekazali odpowiednim służbom **261** zgłoszeń dotyczących zwierząt. W roku 2017 strażnicy prowadzili w godzinach wczesnorannych kompleksowe kontrole wybranych dzielnic miasta w ramach działań „**Czysty poranek**”. W trakcie działań zwracano szczególną uwagę na realizację przez właścicieli zwierząt ciążących na nich obowiązków, w szczególności związanych ze sposobem wyprowadzania zwierząt oraz realizowania obowiązków sprzątnięcia po swoich psach.

2. Przemoc w rodzinie (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest MOPR w Koszalinie oraz Komenda Miejska Policji w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Działania w ramach:
 - „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018”,
 - „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”,
 - „Miejskiego Programu Wychodzenia i Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2016-2020”,
 - projektu socjalnego „Nie czekaj – Reaguj – program wczesnej profilaktyki przemocy dla koszalińskich przedszkoli”;
- Współpraca Policji, Straży Miejskiej z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, CARITAS oraz innymi organizacjami chrześcijańskimi w ramach zespołów interdyscyplinarnych zapewniających wymianę informacji o stwierdzonych przypadkach przemocy domowej.
- Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy rodzinie z:
 - Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską w Koszalinie (bieżąca współpraca, patrolowanie Koszalina w ramach akcji zima),
 - Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Koszalinie (objęcie pomocą osób opuszczających Areszt Śledczy w Koszalinie i Zakład Karny w Koszalinie oraz ich rodzin),
 - instytucjami i organizacjami uczestniczącymi w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - Spółdzielnią Socjalną „Albert” w Koszalinie (realizacja zadania – codzienne przygotowywanie, wydawanie i umożliwienie spożycia gorącego posiłku dla dorosłych podopiecznych Ośrodka),
 - Kołem Koszalińskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta (realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej — udzielanie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalina kierowanie i wydawanie decyzji na schronienie),
 - Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej (współpraca z koordynatorem Centrum w zakresie możliwości umieszczenia osoby w Centrum Kryzysowym i udzielenia dalszej pomocy i wsparcia, informowanie podopiecznych Ośrodka o możliwości korzystania z zaopatrzenia w żywność, odzież i środki higieny osobistej w Caritas, oraz możliwości skorzystania z łaźni, współpraca z Domem Miłosierdzia pracownicy socjalni udzielili wsparcia mieszkańcom i pracownikom Domu w zakresie pomocy określonej w ustawie o pomocy społecznej),
 - z koszalińskim Stowarzyszeniem Era Kobiet i Fundacją Era Dialogu.
- Działania w ramach Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego.
- Wsparcie „Koszalińskiego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Programem korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- strona internetowa www.mopr.koszalin.pl i BIP Ośrodka – bieżąca aktualizacja w zakresie świadczonej pomocy, terminów wypłat świadczeń, adresów i telefonów kontaktowych do poszczególnych komórek organizacyjnych Ośrodka itp.
- realizacja przez MOPR polityki informacyjnej oraz promocyjnej na rzecz mieszkańców Koszalina, w szczególności na rzecz rodzin objętych wsparciem, a także potrzebujących pomocy poprzez:

- prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej dot. rządowego programu 500+ w mediach,
- wyprodukowanie oraz wyemitowanie spotu telewizyjnego oraz wyprodukowanie 3. billboardów, udostępnionych w różnych częściach miasta, w celu popularyzacji i podniesienia świadomości społecznej wśród mieszkańców Koszalina w zakresie rodzicielstwa zastępczego,
- spotkania informacyjne w Zakładzie Karnym w Koszalinie na temat wsparcia i pomocy z MOPR i innych instytucji pomocowych działających na terenie Koszalina na rzecz osób opuszczających Areszt Śledczy i Zakład Karny,
- poradnictwo dotyczące pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- spotkania z kadrą pedagogiczną w szkołach nt. przemocy w rodzinie wobec dzieci,
- publikacje i prelekcje nt.:
 - przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy w rodzinie,
 - równości i praw kobiet – pt. „Okiem mężczyzny”,
 - bezdomności,
 - formy pomocy w przypadku przemocy.
- warsztaty dla wolontariuszy planujących pracę z kobietami przebywającymi w mieszkaniach chronionych nt. „Skuteczne wsparcie kobiet – jak pomagać świadomie”,
- udzielanie informacji nt. usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowania do domów pomocy społecznej, rozdawanie kopert życia podczas Dnia Seniora,
- wywiady i informacje prasowe o zakresie świadczonej pomocy oraz programu 500+.

Uzyskane efekty:

Zadanie realizowane jest głównie przez Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego. Osoby wchodzące w skład Zespołu są obligatoryjnie powoływane na koordynatorów grup roboczych w ramach realizowanych procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzają wywiady środowiskowe w środowiskach objętych procedurą, a także tworzą pełne diagnozy problemów występujących w rodzinach.

Tabela – Liczba „Niebieskich Kart” zarejestrowanych w latach 2016–2018

Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	17	40	36
Policja	80	128	130
Oświata	18	15	17
MKRPA	3	1	2
Służba Ochrony Zdrowia	4	3	1
Razem liczba zarejestrowanych Niebieskich Kart	122	187	186

Źródło: MOPR Koszalin

Dodatkowo pracownicy regularnie monitorują w środowisku funkcjonowanie rodzin objętych procedurą - dzięki stałemu i regularnemu kontaktowi z innymi instytucjami, zaangażowanymi w realizację procedury „Niebieskie Karty”.

W 2018 roku zarejestrowano 186 Niebieskich Kart (w tym: 36 przez MOPR, 130 przez Policję, 17 przez Oświatę, 2 przez MKRPA i 1 przez Służbę Zdrowia). Obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego odbywa się w Ośrodku.

Komenda Miejska Policji w 2018 roku odnotowała **1816** interwencji domowych, przesłała także **91** informacji dotyczących przemocy domowej do ośrodków pomocy społecznej oraz **32** wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem.

Tabela – Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie w ramach procedury „Niebieska Karta”	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. Liczba przeprowadzonych interwencji w tym przemocy w rodzinie	2870	3340	3106	2076	2220	3185	1816
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	102	106	113	78	122	187	186
2. Liczba ofiar przemocy ogółem:	28	71	143	87	131	187	103
– w tym: kobiet	20	63	119	83	122	142	103
– mężczyzn,	4	6	13	2	7	10	
– dzieci do lat 13,	3	2	11	1	2	35	
– nieletni 13 do 18 lat	1	0	0	1	0	0	
3. Liczba sprawców przemocy	24	71	136	85	131	193	103
– w tym: kobiet	4	7	10	3	4	25	0
– mężczyzn,	20	61	126	82	127	168	103
– nieletni	3	3	0	0	0	0	-
4. Liczba sprawców pod wpływem alkoholu umieszczonych OTiONN:	2	50	47	53	32	34	67
– w tym: kobiet	-	-	1	52	0	0	-
– mężczyzn,	2	50	46	1	32	34	67

Źródło: KMP w Koszalinie

W 2018 roku MOPR realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i objął wsparciem 1 664 rodziny, składające się z 2 797 osób. W porównaniu do 2017 roku liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w roku 2018 zmniejszyła się o 149 (spadek o 9 % ogólnej liczby środowisk korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej). Najczęstszymi powodami korzystania klientów z pomocy społecznej w 2018 roku było ubóstwo i długotrwała choroba. Kolejna grupa to niepełnosprawność i bezrobocie.

Tabela — Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2013-2018

Rok	Liczba mieszkańców Koszalina (dane GUS)	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Koszalina objętych pomocą
2013	109 170	2 971	5 411	5,0 %
2014	109 165	2 505	4 592	4,2 %
2015	108 605	2394	4 385	4,04 %
2016	107 970	2190	3 843	3,56%
2017	107 758*	1813	3 157	2,92%
2018	107 670	1664	2 797	2,59%

* stan na 31.12.2017 r. wg GUS

Źródło: MOPR Koszalin

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Pracownik socjalny podejmuje współpracę z rodziną, bądź osobą, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na ich rzecz. Ma to na celu umożliwienie usamodzielniania się rodziny lub osoby, a tym samym pomoc w rozwiązaniu głównych problemów powodujących alienację społeczną. Działania podejmowane w tym zakresie są bardzo zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny – diagnozy sytuacji osób oraz rodzin i planują pracę socjalną. Pracownicy podejmują pracę socjalną również w środowiskach niekorzystających ze wsparcia finansowego Ośrodka. Często pomoc ta dotyczyła osób psychicznie chorych bądź starszych oraz rodzin z dziećmi. Praca socjalna z tymi osobami polegała m.in. na monitoringu środowiska, pomocy w kontakcie ze służbą zdrowia czy rodziną w celu zapewnienia właściwej opieki, wsparciu przy załatwianiu spraw urzędowych. W 2018 roku 356 rodzinom udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej (w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 73 rodzinom).

Jednym z narzędzi pracownika socjalnego używanym w ramach prowadzenia pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Kontrakt zawierany jest w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej, zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych. W 2018 roku przeprowadzono pracę metodą kontraktu socjalnego z 214 osobami.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie udzielane są porady i konsultacje mieszkańcom Koszalina w zakresie poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego.

W roku 2018 udzielono **1 564** porad psychologicznych w formie konsultacji indywidualnych i grupowych w ramach pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, diagnostycznej i pedagogicznej.

Powyższa pomoc świadczona była m.in. w ramach realizowanych programów:

- Grupa terapeutyczna dla dzieci (10 osób),
- Grupa terapeutyczna dla młodzieży (7 osób),

- Grupa wsparcia dla ofiar przemocy (22 osoby),
- Grupa terapeutyczna dla rodzin (5 osób),
- Grupa terapeutyczna dla dzieci (8 osób),
- Grupa terapeutyczna dla młodzieży (6 osób)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, w Koszalinie funkcjonowało 116 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 159 dzieci oraz 7 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 50 dzieci.

Tabela – Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w 2018 r.

	2018 rok	
	Liczba rodzin i rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	116	205
w tym: spokrewnione	75	93
niezawodowe	29	34
zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	9
zawodowe rodziny zastępcze	2	6
zawodowe specjalistyczne	1	1
rodzinny dom dziecka	7	62

Źródło: MOPR Koszalin.

Na terenie Miasta Koszalina funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 i Nr 2), podlegające bezpośrednio Urzędowi Miejskiemu w Koszalinie. W placówkach w roku 2018 przebywało 16 wychowanków. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2018 roku skierował do nich 7 dzieci. W 2018 roku 7 dzieci opuściło POW: 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, 5 osób usamodzielniało się, a 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie pieczy zastępczej.

Ponadto, na terenie Miasta Koszalin funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego, Młodzieżowa Wspólnota Mieszkańcowa SOS w Koszalinie, prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce. W 2017 roku w placówce przebywało 14 dzieci z terenu innych powiatów. W ciągu roku placówkę opuściło 4 dzieci i przyjęto 4 nowych. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2018 roku w ww. placówce wynosił 3 000 zł.
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Przyjaciół Dzieci typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego z siedzibą w Starych Bielicach prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. W 2018 roku w placówce przebywało: 8 dzieci z Miasta Koszalin oraz 6 dzieci z innych powiatów. W ciągu roku 4 dzieci opuściło placówkę. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2018 roku w ww. placówce wynosił 3 950 zł.

3. **Bezpieczeństwo w szkole** (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizacji zadań w tym obszarze jest Wydział Edukacji UM w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Współpraca Wydziału Edukacji UM w Koszalinie z dyrektorami placówek oświatowych oraz pedagogami i psychologami szkolnymi, MPPP, kuratorami sądowymi, KMP, Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Uzależnień w zakresie poprawy bezpieczeństwa w szkołach.
- We wszystkich koszalińskich szkołach realizowano zadania w ramach programów w ramach akcji ogólnopolskich „**Bezpieczne Ferie**” i „**Bezpieczne Wakacje**”, „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**”, „**Szkoła bez Przemocy**”, „**Bezpieczna szkoła**”.
- Realizacja programów wychowawczo – profilaktycznych przez poszczególne placówki oświatowo – wychowawcze opracowane w oparciu o potrzeby środowiska rekomendację PARPA, MEN, jak i programów autorskich tworzonych na indywidualne potrzeby każdej szkoły. Wśród rekomendowanych były m.in. programy tj. „**Cukierki**”, „**NOE**”, „**Fred**”, „**Lider zdrowego stylu życia**” – programy skierowane do dzieci i młodzieży oraz programy skierowane do rodziców uczniów tych szkół – „**Szkoła dla rodziców**”, i inne tj.:
 - „**Konflikt w szkole**”, Mediacje,
 - „**Konflikt na dzikim zachodzie**”- rozwiązywanie sytuacji konfliktowych,
 - „Dobry kolega, dobra koleżanka”, „Moja klasa – moja grupa”, „Potrzeby, wartości adolescentów”, „Uczeń w relacjach rówieśniczych”, „Jak radzić sobie ze stresem”
 - „Spójrz inaczej” – w programie zajęcia warsztatowe poruszające tematykę m.in. przeżywanie i wyrażanie uczuć i emocji, budowa poczucia własnej wartości, komunikacja między ludźmi, walka z uzależnieniami,
 - „Znajdź właściwe rozwiązanie” – Program Edukacji Antynikotynowej,
 - „Bezpieczeństwo w sieci - Dni Bezpiecznego Internetu”,
 - „Cybernauci – kompleksowy projekt bezpiecznych zachowań w sieci”,
 - „Ręce są od tego , by ... czyli jak być silnym i współczującym”,
 - „Chronimy siebie – kto i co może nam zagrażać?”,
 - „Dostrzegam agresję i reaguję , radzę sobie z emocjami”,
 - „Co lubimy, a czego nie lubimy, gdy ogarnie nas gniew – uczucia innych i nasze”,
 - „Sztuka rozwiązywania konfliktów – rówieśnicy jako mediatorzy.
 - „Kibole, blokery, grupy podwórkowe – co robić, jeśli rozpoznajesz zagrożenie, jak się bronić przed wciągnięciem do „paczki”.
 - „Dobre i złe strony komputera (zagrożenia w sieci)”,
 - „Barwy spokoju i barwy gniewu czyli jak nauczyć się szacunku, akceptacji i porozumienia z innymi”.
- Prelekcje i szkolenia dla rodziców- realizowane w szkołach, na wniosek dyrektorów szkół (łącznie 10 projektów), np. „Jak stawiać dziecku granice i radzić sobie z trudnymi emocjonalnie zachowaniami”, „Czynniki chroniące dziecko przed uzależnieniem”, „Przyczyny, mechanizmy oraz skutki zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież”, „Charakterystyka dorastania”, „Wsparcie dziecka w sytuacjach kryzysu”.
- Organizacja konkursów rysunkowych oraz literackich o przeciwdziałaniu przemocy psychicznej i fizycznej w szkole i domu „**Stop przemocy**”.
- Kampania organizowana przez Komendę Miejską Policji „**Profilaktyka oczami młodzieży**”,
- Organizacja i udział w akcjach charytatywnych np. „Podziel się posiłkiem”, „Świąteczna Zbiórka Żywności”, zbiórka karmy i darów na rzecz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt,

- „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”, „Dar Serca” - kwestowanie na rzecz hospicjum im. M. Kolbego oraz Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci.
- Wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w programie „**Praca z dziećmi i młodzieżą zagrożonymi uzależnieniem**” w oparciu o działający punkt konsultacyjny Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
 - Realizacja programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. W ramach tego programu zorganizowano w szkołach dodatkowe zajęcia pozalekcyjne przygotowujące do zdawania: sprawdzianu po szkole podstawowej, egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego. Zajęcia były realizowane w zależności od potrzeb uczniów w poszczególnych klasach/szkołach.
 - Przeprowadzenie diagnozy samopoczucia i stanu bezpieczeństwa uczniów w klasie.
 - Organizowanie rad pedagogiczno-szkoleniowych w zakresie rozpoznawania problemów i radzenia sobie z agresywnymi postawami uczniów.
 - Organizowanie akcji promujących zdrowy styl życia, dni życzliwości i akcji dla potrzebujących pomocy – z rodzin biednych i zagrożonych patologią.
 - Organizacja zajęć pozalekcyjnych.

Uzyskane efekty:

Funkcjonariusze Policji przeprowadzili **1380** spotkań z pedagogami (**203**), rodzicami (**256**) i młodzieżą (**921**) w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom przestępczym wśród nieletnich.

Prowadzona jest działalność **punktu konsultacyjnego w Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej**, którego celem jest upowszechnienie doradztwa, poradnictwa i konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodziców, uczniów i nauczycieli, a także wzmocnienie poradnictwa poprzez stworzenie dodatkowego ogniwa kontaktu ze specjalistami.

Skutkiem prowadzonych działań było: postawienie **1165** diagnoz psychologicznych, **1142** diagnoz pedagogicznych (w tym 26 dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz 18 do OHP, 36 do indywidualnej terapii behawioralno – poznawczej) oraz przeprowadzenie 370 sesji terapeutycznych.

W ramach działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym wśród młodzieży Policja zorganizowała szereg imprez plenerowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży m.in.: „**Bezpieczna droga do szkoły**”, „**Z prewencją na wesoło**”, „**Policja Dzieciom**” i wiele innych.

W ramach programu „**Bezpieczna Szkoła**” Straż Miejska przeprowadziła 92 cykle zajęć prewencyjnych z uczniami.

Realizowano następujące zagadnienia:

w przedszkolach:

- Bezpieczna droga do przedszkola – domu, (z aktywnym wykorzystaniem „Miasteczka ruchu drogowego”),
- Bezpieczne ferie zimowe,
- Bezpieczne wakacje,
- Kontakt z obcymi ludźmi
- Pirotechnika dla dzieci,
- Praca Straży Miejskiej i jej znaczenie dla środowiska, segregacja odpadów.

w szkołach:

- Bezpieczna droga do szkoły – domu , (z aktywnym wykorzystaniem „Miasteczka ruchu drogowego”),

- Pierwsza pomoc,
- Praca Straży Miejskiej i jej znaczenie dla środowiska, segregacja i spalanie odpadów oraz jego wpływ na środowisko i otoczenie,
- Bezpieczne ferie,
- Bezpieczne wakacje,
- Bezpieczeństwo w domu/szkole, na podwórku,
- Kontakt z obcymi ludźmi,
- Pirotechnika,
- Cyberprzemoc, bezpieczny internet.

4. Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań jest Komenda Miejska Policji w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Analiza występujących zagrożeń na dworcach: PKP i PKS oraz na terenach przyległych.
- Współpraca SOK, Policji oraz Żandarmerii Wojskowej w zakresie przejazdów kibiców środkami komunikacji publicznej.
- Zwiększono liczbę wspólnych patroli służb na terenie dworców PKP i PKS oraz ich okolic.
- Podjęto działania edukacyjne i informacyjne społeczeństwa o istniejących zagrożeniach i sposobach zabezpieczenia się przed nimi.
- Rozbudowa monitoringu wizyjnego w autobusach komunikacji miejskiej.
- Zwiększono kontrolę przewoźników w zakresie:
 - a. stanu technicznego pojazdów,
 - b. ilości przewożonych pasażerów,
 - c. czasu pracy kierowcy,
 - d. prędkości jazdy.

Uzyskane efekty:

W koszalińskich autobusach miejskich na ogólną liczbę **67** aktualnie zainstalowane są w **57** autobusach systemy monitoringu. Każdy z nich składa się z rejestratora cyfrowego, **4** kamer i monitora kolorowego. Funkcjonowanie systemu monitoringu w autobusach komunikacji miejskiej jest skutecznym środkiem odstrasającym i zapobiegającym dewastacjom wnętrza autobusu oraz zachowaniom agresywnym oraz nieobyczajnym (pasażerowie palący lub pijący alkohol w pojeździe, czy też zaczepiający innych pasażerów). Obecnie kierowca dzięki podglądowi w kabinie na monitorze LCD ma możliwość reagowania niemal natychmiast, poprzez zgłaszanie takich faktów dyspozytorni, bądź bezpośrednio policji.

Dodatkowo poprzez kamery i podgląd w kabinie kierowca lepiej obserwuje przestrzeń pasażerską, choćby pod kątem zapobiegania przyciskaniu drzwiami.

Istotnym elementem podkreślającym funkcjonalność zastosowanych rozwiązań jest rejestracja zdarzeń drogowych, które są wykorzystywane do określenia sprawców zdarzeń drogowych. Każdy z pojazdów MZK posiada bezpośrednią łączność radiową z dyspozytorem, co ułatwia podjęcie skutecznych interwencji. Autobusy są również wyposażone w nawigację GPS służącą do pozycjonowania pojazdu, tym samym dyspozytor zna aktualną lokalizację każdego pojazdu znajdującego się w użytkowaniu. Ponadto w celu poprawy bezpieczeństwa pasażerów w autobusach zamontowany jest tzw. hamulec przystankowy uniemożliwiający ruszenie pojazdu przy otwartych drzwiach. 60 pojazdów wyposażonych jest w systemem awaryjnego otwierania drzwi oraz w sygnalizator dźwiękowy ostrzegający przed rozpoczęciem czynności zamykania drzwi. Dodatkowo wszystkie autobusy są zabezpieczone przed przypadkowym otwarciem drzwi. Po przekroczeniu prędkości 2 km/h otworzenie drzwi staje się niemożliwe.

W składzie taboru Miejskiego Zakładu Komunikacji znajdują się aktualnie **60** autobusów niskopodłogowych, wyposażonych w miejsca dla wózków inwalidzkich oraz platformy dla niepełnosprawnych.

5. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest Komenda Miejska Policji w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Współpraca Inspekcji Transportu Drogowego, Policji, Straży Miejskiej, Straży Granicznej w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- Wykonanie **116** tys. kontroli stanu trzeźwości osób kierujących pojazdami.
- Wykonanie przez Wydział Ruchu Drogowego **7 319** służb.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i prewencyjnej na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym a w tym:
 - Realizacja Programów „**Podziel się odblaskiem – podaruj drugie życie**”, „**Bezpieczni niechronieni**”,
 - Przeprowadzenie **Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym** – turniejem objęto szkoły podstawowe i gimnazja, realizacja turnieju przy współpracy z ZORDE-em.
 - Akcja „**Bezpieczna droga do szkoły**”, którego celem jest edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, swoim zasięgiem objęła ponad 1000 dzieci.
 - Nowe przedsięwzięcia pn. „**Odblask ratuje życie**” oraz „**Twoje światła Twoje Bezpieczeństwo**”.
- Wykorzystywanie systemu monitoringu m.in. w ramach akcji „**Telefon**”, „**Pasy**”, „**Prędkość**”, „**Fotelik**”, podczas której możliwa była identyfikacja kierowców, którzy nie zapinali pasów bezpieczeństwa, rozmawiali przez komórkę w trakcie jazdy, czy przewozili dzieci bez wymaganego fotelika.
- Uruchomienie w okresie od 26 czerwca do 4 września 2018 r. dodatkowych połączeń z miejscowościami nadmorskimi szynobusu oraz tramwaju wodnego.
- Wykonano remonty bieżące w celu poprawy jakości dróg, bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i kierowców w **23** miejscach.
- W celu utrzymania przejezdności dróg w przypadku intensywnych opadów śniegu na poziomie gwarantującym sprawne funkcjonowanie służb i mieszkańców zawarto umowę na „Zimowe utrzymanie ulic na terenie miasta Koszalina 2018-2019 r. z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Koszalinie.

W roku 2018 przeprowadzono przebudowy i remonty dróg w ramach inwestycji, które obejmują wykonanie chodników i jezdni oraz budowę nowych ścieżek rowerowych oraz usytuowanie azyli dla pieszych:

- Przebudowa nawierzchni ulicy Zielonej w Koszalinie wraz z przebudową chodników, miejsc postojowych i oświetlenia.
- Przebudowa Al. Armii Krajowej na odcinku od ul. Krakusa i Wandy do ul. Bohaterów Warszawy wraz z przejściem podziemnym - etap II - przebudowa części wewnętrznej przejścia podziemnego.
- Przebudowa drogi wewnętrznej – ul. J. Fałata w Koszalinie.
- Budowa łącznika pomiędzy ulicą K. Wyki a W. Tatarkiewicza w Koszalinie.
- Przebudowa odcinka ul. Sarzyńskiej w Koszalinie” w zakresie przebudowy nawierzchni z płyt drogowych.
- Budowa nawierzchni z płyt drogowych typu Jomb w systemie pasowym – ul. Bławatków i ul. Konwalii w Koszalinie.
- Ułożenie płyt drogowych z odzysku - ul. Okrężna.

- Remont elementów infrastruktury w pasie drogi krajowej nr 11 położonej w Koszalinie - etap I przejazd w ul. Gnieźnieńskiej.
- Naprawa nawierzchni asfaltowej wokół słupków blokujących na ul. Szczecińskiej.
- Wymiana i regulacja włazu na studziennego w ul. Władysława IV.
- Wymiana i regulacja wpustów ulicznych w ul. Słowiańskiej.
- Odwodnienie skarpy przy Al. Armii Krajowej.
- Dostawa i montaż barier wygradzeniowych - ul. Gnieźnieńska.
- Odnowa oznakowania poziomego na ścieżkach rowerowych w ramach trwałości projektów.
- Przyłączenie sterowania sygnalizacją świetlną skrzyżowania Armii Krajowej/ Zwycięstwa do systemu monitoringu miejskiego w przejściu podziemnym al. Armii Krajowej.
- Utrzymanie i diagnostyka urządzeń samoczynnej sygnalizacji przejazdowej w km 1,681 na linii 402 Koszalin - Goleniów kat. B typ Rasp-4F.
- Wymiana amortyzatorów na przejeździe kolei wąskotorowej ul. Dobrzyckiego.
- "Budowa i przebudowa dróg stanowiących zewnętrzny pierścień układu komunikacyjnego miasta Koszalina" - analiza badań natężenia ruchu.

W zakresie zmiany organizacji i oznakowania, wykonano:

- zamontowano progi zwalniające na ul. Wenedów,
- uporządkowano miejsca postojowe na parkingu przy ul. Szymanowskiego,
- zmieniono organizację ruchu na skrzyżowaniu ul. Konopnickiej i ul. Wojska Polskiego, poprzez ustawienie znaku B-20 „stop” wraz z linia P-12 „ linia bezwzględnie zatrzymania”,
- ustawiono znak B-36 „zakaz zatrzymywania się” na ul. Bema ze względu na bezpieczeństwo pieszych,
- zostało odnowionych 14 przejść dla pieszych w okolicach szkół poprzez oznakowanie poziome grubowarstwowe (linia P-10 „przejście dla pieszych”) w technologii chemoutwardzalnej w kolorze biało – czerwonym,
- ustawiono znak B-36 „zakaz zatrzymywania się” na ul. Mariańskiej ze względu na bezpieczeństwo pieszych,
- uwzględniono uwagi przedstawione w Audycie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na DK 11, które dotyczyły bezpieczeństwa pieszych m.in.: doświetlenie przejść dla pieszych, ścieżki rowerowej, dostawienie barier ochronnych U-12b – bezpieczeństwo pieszych w ruchu drogowym,
- uniemożliwiono wjazd na deptak przy ul. Modrzejewskiej poprzez ustawienie słupków blokujących
- oznakowano ciągu pieszo-rowerowego znakiem C-13/16 na ul. Zientarskiego 2 – ochrona pieszych,
- oznakowano drogę rowerowej na ul. Bohaterów Warszawy znakiem C-16,
- wyznaczono nowe miejsca dla osób niepełnosprawnych – 7 szt.,
- odnowiono miejsca dla osób niepełnosprawnych zgodnie z przepisami – 31 szt.,

Uzyskane efekty:

W roku 2018 ujawniono **14 095** wykroczeń w ruchu drogowym. **4892** postępowania mandatowe wdrożono wobec kierowców przekraczających dozwoloną prędkość. Policjanci z koszalińskiej drogówki ukarali ponad **200** osób korzystających w pojeździe z telefonu komórkowego oraz ponad **800** tych, którzy nie zapinali pasów bezpieczeństwa.

Wzmoczone działania pod kątem sprawdzania stanu trzeźwości kierujących pozwoliły ujawnić **387** przypadków prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości.

W 2018 roku policjanci z koszalińskiej drogówki w **606** przypadkach skierowali do sądu wnioski o ukaranie oraz **347** razy zatrzymali uprawnienia do kierowania pojazdem za rażące naruszenie przepisów prawa o ruchu drogowym.

W 2018 roku odnotowano **1981** kolizji, i **25** wypadków drogowych. Rannych zostało 27 osób a jedna osoba poniosła śmierć.

Ponadto w ramach działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa na drogach policjanci skierowali **84** wnioski do zarządców dróg w sprawie bezpieczeństwa ruchu, stanu dróg i oznakowania, wskazując na możliwe utrudnienia dla kierowców czy pieszych, a także wyznaczając miejsca niebezpieczne, które poprzez brak funkcjonalności i inne uchybienia przyczyniają się do większej ilości zdarzeń drogowych.

Uruchomienie szynobusu oraz tramwaju wodnego i innych dodatkowych połączeń pomiędzy Koszalinem a Mielnem w znaczny sposób ograniczyło natężenie ruchu pojazdów na tym odcinku drogi, przyczyniając się do poprawy bezpieczeństwa jej użytkowników.

6. Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej (odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest Komenda Miejska Policji w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Współpraca Policji ze Strażą Graniczną, Państwową Inspekcją Handlową, Służbą Celną, Izłą Skarbową i Urzędem Skarbowym w zakresie wymiany informacji, wspólnych działań na rzecz zwalczania przestępstw gospodarczych oraz działań prewencyjnych w tym zakresie.
- Podjęto działania zmierzające do ograniczenia:
 - przestępstw pospolitych, wymuszeń oraz wyłudzeń w małej i średniej przedsiębiorczości,
 - przestępstw gospodarczych, działalności na szkodę firm i podmiotów gospodarczych,
 - funkcjonowania „szarej strefy” i prowadzenie nielegalnego handlu,
 - niezgodnego z prawem wykorzystywania programów komputerowych oraz naruszanie praw autorskich.

Uzyskane efekty:

W kategorii przestępstw gospodarczych w 2018 roku wszczęto **334** postępowania przygotowawczych wobec 327 rok wcześniej. Wskaźnik wykrywalności w tym zakresie utrzymuje się na stałym wysokim poziomie i wyniósł on **94,4%**. W prowadzonych postępowaniach policjanci zabezpieczyli:

- 105 tys. papierosów i 3 tony tytoniu o łącznej wartości ponad 2 mln. zł.,
- 12 automatów do gier losowych o wartości 240 tys. zł.,
- odzież, perfumy i inne podrobione przedmioty o wartości 410 tys. zł.

Funkcjonariusze SG współdziałając z Urzędem Celnym w Koszalinie na terenie miasta ujawnili 132 kg krajanki tytoniowej, 420 szt. papierosów bez polskich znaków akcyzy.

7. Ochrona dziedzictwa narodowego (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest Wydział Kultury i Spraw Społecznych UM w Koszalinie).

Podjęte działania:

- Współpraca Wydziału Kultury i Spraw Społecznych z Muzeum, Koszalińską Biblioteką Publiczną, Archiwum Państwowym, Kościołami i Związkami Wyznaniowymi oraz prywatnymi kolekcjonerami w zakresie ochrony dóbr kultury.
- Współpraca Muzeum z instytucjami zajmującymi się ochroną i bezpieczeństwem (z Komendą Miejską Policji oraz ze Strażą Miejską).
- Przejęcie zabudowań Domu Kata
- Kontynuowano inwentaryzację muzealiów w działach: sztuki dawnej i etnografii oraz w dziale sztuki współczesnej. Pozwoliło to ustalić stan faktyczny muzealiów i porównać go z zapisem w księgach inwentarzowych.
- Bieżąca kontrola system monitoringu przeciwpożarowego i urządzeń gaśniczych, a także systemu sygnalizacji włamania i napadu. Sprawdzano sprawność zamków i krat.
- Przebadanie i zabezpieczenie najważniejszych miejsc prac archeologicznych.
- Muzeum realizowało w 2018 roku cykl zajęć dla uczniów z Koszalina spędzających w mieście ferie zimowe i wakacje letnie. Realizacja zajęć została dofinansowana ze środków pełnomocnika prezydenta Koszalina do spraw uzależnień (organizacja zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście).

Uzyskane efekty:

- Zawarto umowy na kolejny okres z firmami zajmującymi się konserwacją systemów zabezpieczenia elektronicznego (monitoring wizyjny i antywłamaniowy);
- Objęto ochroną zabudowania Domku Kata.
- Przeprowadzono obowiązkowe przeglądy sprawności technicznej sprzętu ratowniczego i przeciwpożarowego.
- Zaktualizowano Plan Ochrony Muzeum.
- Dokonano wymiany 3 kamer

Koszt inwestycji realizowanej w 2018 roku wyniósł około 10 000 zł.

W 2018 r. zorganizowano następujące szkolenia:

- szkolenia z bhp i przepisów przeciwpożarowych – przeszkolono 16 osób;
- szkolenie z udzielania pierwszej pomocy – przeszkolono wszystkich pracowników;
- szkolenia dla opiekunów wystaw dotyczące zasad obsługi zwiedzających i zachowania bezpieczeństwa podczas udostępniania ekspozycji, a także warunków przechowywania i eksponowania zabytków (przygotowano trzy cykle szkoleń);
- szkolenia dla pracowników ochrony zewnętrznej firmy ochroniarskiej dbającej o bezpieczeństwo obiektów muzeum;

8. Ochrona zdrowia publicznego mieszkańców miasta (podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest UM w Koszalinie, PPIS i PLWet.)

Podjęte działania:

- Prowadzenie akcji profilaktycznych i promocji zdrowia w zakresie:
 - Realizowanie programów rządowych i strategii ogólnokrajowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
 - Realizowanie programów edukacyjnych i kampanijnych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
 - Integrowania działań we współpracy z władzami rządowymi, samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym, według lokalnych potrzeb i możliwości.
 - Inicjowanie zadań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.
 - Kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i promocji aktywności fizycznej w oparciu o założenia programu edukacyjnego „**Zdrowo jesz, lepiej żyjesz**” w szkołach podstawowych i gimnazjach.
 - Realizacji programu „**Profilaktyki HPV**” w szkołach ponadgimnazjalnych i zakładach opieki zdrowotnej.
 - Realizacji zadań wynikających z założeń „**Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**” oraz bieżących potrzeb ludności.
 - Zapobiegania chorobom zakaźnym poprzez propagowanie szczepień ochronnych oraz unikanie ryzykownych zachowań zdrowotnych.
 - Zapobiegania HIV/AIDS poprzez kształtowanie asertywności i umiejętności oszacowania ryzyka w zachowaniach.
- Działania oświatowo-zdrowotne w większości przedszkoli, szkół i placówek szkolno-wychowawczych realizując interwencje programowe, nieprogramowe oraz różnego rodzaju akcje informacyjno-edukacyjne. Dla szkolnych koordynatorów programu organizowane są szkolenia i konferencje mające na celu pomoc w podejmowanych działaniach. Dyrekcja, kadra pedagogiczna, pielęgniarki aktywnie włączają się w realizację programów i chętnie zgłaszają się do wzięcia udziału w nowych programach proponowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Koszalinie.
- Inicjowanie działań i przeprowadzenie:
 - Przedszkolnego programu edukacji antytytoniowej pt. „**Czyste powietrze wokół Nas**” realizowany przez koszalińskie przedszkola.
 - Programu edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych pt. „**Nie pal przy mnie, proszę**” realizowany przez koszalińskie szkoły podstawowe.
 - Obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu w 2018 r. i „Światowego Dnia Rzucania Palenia”
 - Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „**Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach**”
 - Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.
 - Programu edukacyjnego „**ARS, czyli jak dbać o miłość**”
 - Działania w ramach Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.
- Działania lokalne nakierowane na aktywizację środowiska poparte diagnozą problemów zdrowotnych.

- Przeprowadzenie postępowań administracyjnych zakazujących prowadzenia obrotu środkami zastępczymi (**dopalaczy**).
- Współpraca WOPR, Koszalińskiego Sztabu Ratownictwa, PCK, w zakresie działalności profilaktyczno-edukacyjnej oraz niesienia pomocy.
- Propagowanie zasady zdrowego żywienia i wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.
- Szkolenie organizatorów odpowiedzialnych za wypoczynek dzieci i młodzieży, egzekwowanie bezpiecznego i higienicznego wypoczynku i zasad zdrowego żywienia (wdrażanie zasad systemu **HACCP**).
- Współdziałanie inspekcji sanitarnej z inspekcją weterynaryjną oraz trzema lekarzami weterynarii wolnej praktyki.
- Profilaktyka i nadzór weterynaryjny prowadzony w celu nie dopuszczenia do rozprzestrzeniania się chorób odzwierzęcych z równoczesnym monitoringiem zwierząt w kierunku występowania salmonellozy drobiu.
- Realizacja Programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszky'ego u świń na lata 2015-2018.
- Prowadzenie postępowań w przypadku otrzymania zgłoszenia o pokąsaniu człowieka przez zwierzę (dochodzenia epizootyczne, obserwacja zwierząt w kierunku wścieklizny).
- Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok.
- Prowadzenie darmowych szczepień dla grup ryzyka w tym:
 - Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób z grupy podwyższonego ryzyka powyżej 65 roku życia. W 12 ZOZ z terenu Koszalina zaszczepiono **3 928** osób.
 - Program szczepień profilaktycznych przeciwko rakowi szyjki macicy – wirus HPV. Przeprowadzono szczepienia **322** koszalińskich 13-latek.

Uzyskane efekty:

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych

Na terenie Koszalina nie odnotowano sklepów, w których oferowano by produkty, które mogły zagrażać życiu i zdrowiu ludzi, co, do których istniało uzasadnione podejrzenie, że stanowią środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

W 2018 roku prowadzono kontynuację postępowań administracyjnych z 2017 roku. Na podstawie akt sprawy otrzymanych z Prokuratury Rejonowej w Koszalinie oraz z Izby Celno-Skarbowej wszczęto 10 postępowań w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz wydano dwie decyzje obciążające kosztami utylizacji środków zastępczych.

Prowadzono bieżący monitoring obiektów zlokalizowanych na terenie całego miasta, przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Koszalinie a w obiektach, co, do których istniało podejrzenie, że mogą wprowadzać do obrotu środki zastępcze przeprowadzono 6 kontroli.

Monitoring problematyki wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych potwierdza istnienie licznych sklepów internetowych np. Kolekcjoner.nl, które w swojej ofercie mają różnego rodzaju produkty o działaniu odurzającym.

W roku 2018 liczba zgłoszeń zatruczeń środkami zastępczymi przez Wojewódzki Szpital w Koszalinie w stosunku do 2017 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. Odnotowano 8 przypadków zatruczeń tzw. „dopalaczami”. Najmłodszy z hospitalizowanych pacjentów miał 14 lat, a najstarszy 29 lat.

Podsumowanie w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych:

- 10 postępowań wobec osób fizycznych,
- 13 decyzji administracyjnych (łącznie suma decyzji administracyjnych w sprawie środków zastępczych, w tym decyzje umarzające i płatnicze)
- 8 zatrucić tzw. dopalaczami, zgłoszone przez Wojewódzki Szpital w Koszalinie.

Prowadzenie stałego nadzoru nad stanem sanitarno-higienicznym:

– W placówkach służby zdrowia:

Ocena stanu sanitarnego placówek działalności leczniczej:

Na koniec roku 2018 w rejestrze widniało 410 podmiotów działalności leczniczej, w tym:

- 5 szpitali,
- 1 Hospicjum,
- 2 Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze,
- 143 podmioty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 259 praktyk lekarskich,

Wydano ogółem 10 decyzji w tym:

- 4 decyzje administracyjne na poprawę stanu technicznego,
- 14 decyzji płatniczych,
- 6 decyzji przedłużających termin wykonania,
- 1 decyzję umarzającą

Przeprowadzono **186** kontroli sanitarnych. Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600 zł.

Obiekty użyteczności publicznej

Domy pomocy społecznej:

W okresie sprawozdawczym skontrolowano Dom Pomocy Społecznej ul. Teligi 4 w Koszalinie. Kontrola przeprowadzona była w związku z interwencją, która dotyczyła zachorowań mieszkańców na świerzb. Podjęta kontrola wykazała, że w obiekcie wdrożone zostało już leczenie oraz zapobieganie szerzeniu się choroby.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu:

W roku 2018 nadzorem sanitarnym objęto 54 zakłady fryzjerskie, 27 zakładów kosmetycznych, dwa zakłady tatuażu, 3 zakłady odnowy biologicznej i 9 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług. Bieżący stan sanitarno-porządkowy w większości obiektów był zachowany. W 6 przypadkach, nałożono na osoby odpowiedzialne mandaty karne na kwotę 1050,00 zł. Nieprawidłowości dotyczyły głównie braku dezynfekcji narzędzi fryzjerskich, kosmetycznych oraz nieprawidłowego postępowania z bielizną. W jednym zakładzie kosmetycznym wystawiono mandat za brak środka roboczego do dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku na kwotę 150,00 zł. W pozostałych obiektach stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

W zakładach kosmetycznych i tatuażu wymagana sterylizacja narzędzi wielokrotnego użytku prowadzona była w autoklawach. W większości zakładów korzystają one z usług Centralnej Sterylizatorni Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MSW Koszalin ul. Szpitalna 2. Podczas kontroli przeglądane były umowy na sterylizację narzędzi oraz ich sposób przechowywania i pakietowania. Odpady medyczne z gabinetów kosmetycznych i tatuażu odbierane były przez firmy wyspecjalizowane i spalane w spalarni w Gryficach i Chojnicach. W zakładach odnowy biologicznej nie stwierdzono uchybień sanitarno-porządkowych.

Baseny kąpielowe:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w 2018 r. prowadził nadzór sanitarny nad jakością wody basenowej w pływalniach z częstotliwością raz na pół roku. Pobrano 23 próbki wody basenowej z pływalni i w żadnej z nich nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących norm. Pobrano także do badania laboratoryjnego 7 próbek ciepłej wody z natrysków znajdujących się przy basenie. Zakwestionowano jedną próbkę ciepłej wody na pływalni miejskiej w Koszalinie. Podjęte działania przez zarządcę obiektu były skuteczne, badanie powtórkowe nie potwierdziło przekroczeń. Obowiązujące rozporządzenie w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach nie wprowadza obowiązku systematycznego kontrolowania jej jakości przez organy inspekcji sanitarnej. Zarządca pływalni z początkiem roku 2018 opracował harmonogram badań jakości wody basenowej z uwzględnieniem zakresu badań i uzgodnił go z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Koszalinie. W II kwartale 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w porozumieniu z zarządcą pływalni Zarządem Obiektów Sportowych w Koszalinie uzgodnił harmonogram poboru próbek wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji zlokalizowanych w Parku Wodnym w Koszalinie przy ulicy Rolnej 14 oraz na Pływalni Miejskiej w Koszalinie przy ulicy Głowackiego 9. Zarządca, uzgodnione harmonogramy badań jakości wody zrealizował zgodnie z przyjętymi założeniami. W 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie nie wydawał decyzji orzekającej o braku przydatności wody do kąpielii w nadzorowanych pływalniach. Bieżący stan sanitarny zaplecza pływalni nie był kwestionowany.

Kąpielisko.

Nowelizacja ustawy „Prawo Wodne” spowodowała, że Rada Miejska w Koszalinie podjęła uchwałę o utworzeniu Kąpieliska „Wodna Dolina” na zbiorniku retencyjnym w Koszalinie przy ulicy Sybiraków. Organizatorem kąpieliska jest Zarząd Obiektów Sportowych w Koszalinie, który uzgodnił z PSSE harmonogram pobierania próbek, terminy pobierania i zakres analizy dla nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym w okresie funkcjonowania kąpieliska. Uzgodnienie to obejmowało również wyznaczenie punktów poboru wody w kąpielisku.

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, w ramach urzędowej kontroli jakości wody, dokonał poboru próbek wody do badań laboratoryjnych z kąpieliska „Wodna Dolina” utworzonego na zbiorniku retencyjnym w Koszalinie przy ulicy Sybiraków. W ramach kontroli wewnętrznej pobrano 4 próbki wody do badania z kąpieliska „Wodna Dolina” w Koszalinie. Jedna z nich była kwestionowana, gdzie stwierdzono obecność bakterii *Escherichia coli* w ilości 1642 NPL, przy najwyższej dopuszczalnej wartości 1000 NPL. Badania powtórkowe pobrane w ramach kontroli urzędowej nie potwierdziły utrzymywania się przekroczeń dla badanego parametru. Było to zanieczyszczenie krótkotrwałe.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, w sezonie kąpielowym 2018 r., nie orzekał o braku przydatności wody do kąpielii. Kontrola zagospodarowania plaży, zabezpieczenie zaplecza sanitarnego dla osób korzystających z kąpieliska, oznakowanie kąpieliska i aktualizację zawartych w niej danych nie wykazała niedociągnięć.

W ramach działań zapobiegawczych w trakcie sezonu letniego dokonano czyszczenia dna zbiornika z narastającej roślinności. Kąpielisko ujęte zostało w ogólnokrajowym serwisie kąpieliskowym.

Dworce kolejowe i autobusowe:

W grupie tej znajduje się jeden dworzec autobusowy i jeden kolejowy w Koszalinie. Dworzec PKS w Koszalinie jest niedostosowany w pełni dla osób niepełnosprawnych. W ustępie ogólnodostępnym

zlokalizowanym w tym obiekcie (dzierzawionym przez osobę prywatną) nie kwestionowano stanu sanitarno-porządkowego.

Dworzec PKP w Koszalinie przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych (zostały zamontowane dwie windy ułatwiające dotarcie pasażerom na perony). Ustęp ogólnodostępny zlokalizowany w pomieszczeniach dworca PKP (dzierzawiony jest przez osobę prywatną) miał zapewnione środki higieny, bieżącą ciepłą i zimną wodę. Podczas kontroli nie stwierdzono zastrzeżeń do stanu sanitarno- porządkowego.

Stan sanitarny bazy noclegowej:

Hotele

W 2018 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie było 5 hoteli. W obiektach tych odnotowuje się coraz wyższy standard wyposażenia i prowadzenia usług. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny był zachowany.

Motele

Pod nadzorem Stacji był jeden obiekt Motel „Victoria” w Koszalinie. Podczas kontroli nie stwierdzono zastrzeżeń do stanu sanitarno-porządkowego obiektu.

Inne obiekty, w których świadczone były usługi hotelarskie

W roku 2018 pod nadzorem Stacji były dwa obiekty. Wynajem pokoi „Koral” w Koszalinie przy ul. Szczecińskiej oraz wynajem pokoi w budynku przy stadionie „Gwardia” w Koszalinie przy ul. Fałata. W obiektach nie kwestionowano stanu sanitarno-porządkowego.

Ustępy publiczne

Koszalin na swoim terenie posiada pięć ustępów publicznych. Zapewniono w nich bieżącą ciepłą wodę, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku i papier toaletowy oraz środki czystościowe dezynfekcyjne. Podczas kontroli nie stwierdzono zastrzeżeń do stanu sanitarno-porządkowego ustępu. Na terenie Koszalina przeprowadzono kontrole ustępów ogólnodostępnych zlokalizowanych w dużych obiektach użyteczności publicznej, w których stan sanitarno-porządkowy był zachowany.

Tereny rekreacyjne

Przed sezonem letnim nie kontrolowano piaskownic ogólnodostępnych.

Cmentarze i przewóz zwłok:

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie był jeden cmentarz w Koszalinie. Na terenie cmentarza poza ustępem stałym ustawione były biotoalety. Toalety typu TOI-TOI sprzątane były przez pracowników etatowych. Odpady komunalne gromadzono w pojemnikach i kontenerach. Na terenie cmentarza oddano do użytku krematorium. W zakresie świadczenia usług przewozu zwłok, czynności te wykonują firmy świadczące usługi pogrzebowe. Działające na naszym terenie zakłady pogrzebowe posiadają wymagane specjalistyczne środki transportu. Nie notowano zastrzeżeń sanitarnych ani też nie wpływały interwencje na nieprawidłowości w tych obiektach. Na terenie Koszalina liczba zakładów pogrzebowych objętych kontrolą nie uległa zmianie i wynosi – 3. Wszystkie kontrolowane zakłady pogrzebowe posiadają chłodnie i stosują się do obowiązujących procedur postępowania ze zwłokami ludzkimi. Odpowiedzialność za prawidłowość przewozu zwłok ponoszą świadczący usługę.

Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W roku 2018 pod nadzorem PPIS w Koszalinie znajdowały się **1121** obiektów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowane na terenie miasta w tym:

- 1) **50** zakładów produkcji żywności (wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, browary, zakłady garmażeryjne, konfekcjonowania grzybów suszonych, wytwórnie koncentratów spożywczych, rozlewnia oleju oraz **2** wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także **1** zakład produkcji i konfekcjonowania kosmetyków),
- 2) **582** zakładów obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, hurtownie spożywcze, ruchome obiekty obrotu żywnością, apteki, sklepy zielarskie),
- 3) **235** zakładów żywienia zbiorowego otwartego (bary i drink-bary, restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii, pijalnie piwa),
- 4) **143** zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki szkolne oraz w bursach i internatach, stołówki przedszkolne i w żłobkach, stołówki w zakładach specjalnych, karnych i stołówki w szpitalach),
- 5) **88** środki transportu służące do przewozu żywności.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono łącznie **894** kontrole sanitarne, w tym **30** kontroli stanowisk ze sprzedażą grzybów leśnych dziko rosnących oraz **11** kontroli środków transportu. Osoby winne zaniedbań stwierdzonych podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych karano mandatami karnymi. Nałożono **95** mandatów karnych na sumę **24 300** zł.

Najczęściej powtarzające się uchybienia sanitarne w wyniku, których nakładano mandaty karne to:

- niewłaściwe warunki przechowywania żywności,
- brak zachowania czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów,
- niewłaściwy stan czystości urządzeń, sprzętu, wyposażenia zakładów,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- stwierdzenie na stanie i w obrocie żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości,
- nieprawidłowości w przebiegu procesów technologicznych,
- nieskuteczne przeprowadzanie procesów mycia i dezynfekcji, urządzeń, sprzętu, naczyń,
- brak wdrożonych zasad systemu HACCP, potwierdzonych stosownymi zapisami.

W celu usunięcia nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego, mającego wpływ na jakość zdrowotną żywności produkowanej, magazynowanej i sprzedawanej wydano **33** decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów oraz **jedną decyzję** unieruchomienia działalności zakładu i **jedną decyzję** zakazującą wprowadzenia produktu do obrotu. Decyzjami najczęściej egzekwowano:

- poprawę stanu technicznego urządzeń i sprzętu,
- poprawę stanu technicznego pomieszczeń, w tym ścian, posadzek, sufitów, drzwi.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano **293** interwencje konsumenckie i **87** interwencje w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF.

Interwencje konsumenckie dotyczyły niewłaściwej jakości środków spożywczych, braku porządku i czystości w zakładach, zatrudnienia pracowników bez aktualnych badań lekarskich, sprzedaży żywności po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia oraz sprzedaży internetowej produktów niespełniających wymagań zawartych w obowiązujących przepisach. Potwierdziło się **37** interwencji konsumenckich, osoby winne karano mandatami karnymi. Stan

sanitarny i techniczny kontrolowanych obiektów w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymywał się na tym samym poziomie.

W roku 2018 w ramach urzędowej kontroli żywności, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w ślad za złożonymi interwencjami, pobrano do badań laboratoryjnych **345** próbek, z czego zakwestionowano **31**. Przyczyną zakwestionowania próbek było przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia bakteriami z rodziny Enterobacteriaceae lodów oraz obecność żywych szkodników w próbkach zmiotek pobranych z pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych jednego z zakładów.

1) Zakłady produkcji żywności:

– **Wytwórnice lodów (7).** W zakładzie wdrożono system HACCP i prowadzono bieżące zapisy wynikające z opracowanej dokumentacji. Krytyczne punkty kontroli określono na etapach: pasteryzacji mieszanki i magazynowania wyrobu gotowego.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano w zakładzie pięć próbek lodów śmietankowych w polewie orzechowo-kakaowej z orzechami arachidowymi. Próbki zostały zakwestionowane ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*. Została wydana decyzja zakazująca wprowadzenia do obrotu partii kwestionowanego produktu (wcześniej nie wprowadzono do obrotu lodów pochodzących z tej partii) oraz nakazująca utylizację zakwestionowanej partii lodów. Przedsiębiorca poinformował o czasowym wstrzymaniu działalności produkcyjnej do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Pomimo powyższego oświadczenia, w trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż istnieje duże prawdopodobieństwo, że produkcja lodów była prowadzona mimo złożonej deklaracji.

W związku z powyższym została wydana decyzja dotycząca wstrzymania działalności produkcyjnej zakładu do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Po przeprowadzeniu w zakładzie działań naprawczych, z linii produkcyjnej pobrano wymazy sanitarne na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*. Próbek nie zakwestionowano. Następnie pobrano próbki lodów pochodzących z produkcji próbnej, które zostały zakwestionowane. Próbki lodów pobrano ponownie również uzyskując negatywne wyniki ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*. Dopiero za trzecim razem próbek lodów nie zakwestionowano. Produkcja została wznowiona. W trakcie prowadzonych powyższych działań wpłynęła interwencja konsumenta związana z obecnością bakterii *Listeria monocytogenes* w lodach powyższego producenta, zakupionych w sklepie. Zgłaszający okazał wyniki badań laboratoryjnych zleconych przez siebie. W ślad za interwencją pobrano próbkę lodów z obrotu. W wyniku badań nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej liczby bakterii *L. monocytogenes* w 1 g produktu pobranego w obrocie.

Ocena stanu sanitarnego i technicznego powyższego zakładu wykazała szereg nieprawidłowości: przeterminowane surowce, niewłaściwe postępowanie z niewykorzystaną mieszanką lodową. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości techniczne uniemożliwiające normalne funkcjonowanie zakładu. Stwierdzone nieprawidłowości stały się przedmiotem wydanej decyzji administracyjnej z natychmiastowym terminem wykonania. Usunięcie nieprawidłowości było jednym z warunków dotyczących wznowienia działalności. Obowiązki wynikające z decyzji zostały wykonane.

Produkcja w pozostałych zakładach była prowadzona wyłącznie na potrzeby własnych punktów gastronomicznych. W kilku punktach produkcja lodów prowadzona była na bazie naturalnych surowców: masy jajowej (żółtek pasteryzowanych), śmietany, mleka, cukru, dodatków owocowych. W pozostałych zakładach lody wytwarzano w oparciu o gotowe pasty smakowe, tzw. „bazy do produkcji lodów” oraz mleko płynne, mleko w proszku, dekstrozę, cukier, śmietanę. W wytwórniach lodów przeprowadzono łącznie **11 kontroli**. Do badań laboratoryjnych pobrano **34** próbki. Piętnaście próbek lodów tradycyjnych zakwestionowano z uwagi na przekroczenie

najwyższego dopuszczalnego poziomu bakterii z rodziny *Enterobacteriaceae*. Za niezachowanie należytego stanu higieny podczas procesu produkcji, na prowadzących działalność nałożono **sześć** mandatów karnych na kwotę **3100 zł**.

Odnotowano dwie interwencje konsumenckie dotyczące złego samopoczucia po spożyciu lodów. Przeprowadzone kontrole wykazały liczne nieprawidłowości sanitarne. Osoby winne zaniedbań karano mandatami karnymi.

- **Automaty do lodów (6)** – Produkcja lodów w wytwórniach lodów z automatu oparta była na gotowych koncentratkach lodów, odbywała się w cyklu zamkniętym z udziałem pracy ręcznej. Skontrolowano Przeprowadzono cztery kontrole sanitarne. Nie wydawano decyzji na poprawę stanu sanitarno–technicznego. Nałożono **dwa** mandaty karne na kwotę **500 zł**. W 2018 r. wniesiono jedną interwencję dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego lokalu oraz niewłaściwego sposobu przechowywania mieszanki lodowej. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność interwencji. Właściciel zakładu ukarany został mandatem karnym.

- **Piekarnie i ciastkarnie (23)**, w których przeprowadzono **14** kontroli. W roku 2018 w piekarniach i ciastkarniach pobrano do badań w ramach urzędowej kontroli 32 próbek żywności, w tym wyroby ciastkarskie z kremem, pieczywo oraz próbki zmiotek z pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych. Sześć próbek zakwestionowano w tym pięć próbek ciast z uwagi na zawyżoną liczbę *Bacillus cereus*. Właściciel ciastkarni sam zdecydował o przerwaniu produkcji i przeprowadzeniu zabiegów mycia i dezynfekcji w zakładzie. Uzyskanie prawidłowych wyników badań ponownie pobranych próbek, pozwoliło na wznowienie działalności. Zakwestionowano również próbkę zmiotek w piekarni z uwagi na obecność żywych szkodników. Właściciel piekarni wstrzymał produkcję i przeprowadził zabiegi dezynsekcji oraz dezynfekcji pomieszczeń. Skuteczność tych zabiegów sprawdzono poprzez ponowne pobranie i zbadanie próbek zmiotek.

Wydano **dwie** decyzje dotyczące poprawy stanu technicznego zakładów.

Odnotowano trzy interwencje dotyczące: zanieczyszczenia pieczywa niedopałkiem papierosa, niewłaściwej ekspozycji pieczywa bezglutenowego – obok zwykłego pieczywa, niewłaściwych cech organoleptycznych chleba. Podczas przeprowadzonych kontroli w piekarniach i ciastkarniach stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarnego m.in.:

- braku zachowania czystości i porządku w pomieszczeniach,
- niewłaściwego stanu sanitarnego urządzeń, sprzętu, wyposażenia,
- niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych, w tym braku segregacji artykułów spożywczych,
- niewłaściwego przebiegu procesu dezynfekcji jaj,
- braku środków do mycia i dezynfekcji rąk,
- niewłaściwego stanu sanitarnego części ładunkowej środka transportu,
- brudno utrzymanego otoczenia zakładu,
- braku aktualnych zapisów wynikających z wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Za powyższe uchybienia osoby odpowiedzialne ukarano mandatami karnymi. W trakcie kontroli, poza bieżącym stanem sanitarnym, sprawdzano:

- sposób stosowania substancji dodatkowych tj. barwników i polepszaczy;
- sposób stosowania aromatów,
- skład produktu z uwzględnieniem składników potencjalnie zawierających materiał GMO,
- postępowanie z produktami ubocznymi,
- zapewnienie skutecznych procedur dotyczących śledzenia produktów;

- sposób znakowania produkowanego asortymentu oraz informowania konsumentów o czynnikach alergicznych w produktach.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. We wszystkich zakładach wdrożono system HACCP poparty zapisami wynikającymi z monitoringu punktów krytycznych i kontrolnych. Jeden zakład umieszczony jest w rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie jako podmiot paszowy. Jest to zakład, posiadający własną mieszalnię pasz (piekarnia i mieszalnia pasz należy do tego samego podmiotu gospodarczego). Mieszalnia pasz znajduje się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej i przyjmuje m.in. odpady pochodzące z własnej piekarni.

- **Przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa (1)** – Jest to zakład konfekcjonowania grzybów suszonych prowadził działalność na potrzeby rynku krajowego (w tym zaopatrzenia sklepów „sieciowych”), krajów Unii Europejskiej, a także USA i Kanady. Dostawcami surowców były firmy krajowe i zagraniczne. Roczna produkcja wynosiła około 10 ton. Poddawane selekcji oraz pakowane było sześć gatunków grzybów suszonych. Wydano **jedną** decyzję administracyjną dotyczącą wycofania z obrotu partii grzybów suszonych ze względu na obecność martwych larw (zacerwienie) w próbce pobranej w sklepie nadzorowanym przez PPIS w Kołobrzegu. Strona odwołała się do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. Zgodnie ze stanowiskiem Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie sprawę przekazano do dalszego rozpatrzenia przez Państwową Inspekcję Handlową.

Zakład konfekcjonowania grzybów suszonych JAMPOL Koszalin, ul. Koszalińska 31 z Ukrainy importował grzyby suszone tj. podgrzybek, borowiki całe kapelusze i pokrojone, koźlarze, kurki oraz grzyby suszone shitake z Chin. Dla sprowadzonego asortymentu wydano siedem świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę.

- **Browary i słodownie (2)** – W browarach zajmujących się produkcją i rozlewem piwa do butelek i puszek, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. W jednym z zakładów produkcja miała charakter wielkoprzemysłowy, odbywała się w cyklu zamkniętym. Produkowane były głównie piwa jasne, które rozlewano do puszek, a także szklanych butelek. Produkty kierowane były na rynek krajowy, Unii Europejskiej, krajów Ameryki Południowej, Afryki oraz Chin i Japonii. Zakład umieszczony był w rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie jako podmiot paszowy. Woda używana do produkcji, pozyskiwana była z własnego ujęcia będącego pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Koszalinie. Przeprowadzane zabiegi mycia i dezynfekcji realizowano w obiegu zamkniętym CIP oraz z zastosowaniem mycia ręcznego. Zakład posiadał wdrożone zasady systemu HACCP. Produkowane wyroby badano na bieżąco w laboratorium zakładowym, dodatkowo zlecano badania w laboratorium zewnętrznym. Zakład wysłał na eksport do krajów trzecich tj. Ekwador, Chile, Chiny, Peru, Panama, Sułtanat Omanu, Irak czy Burkina Faso, Niger, Singapur, 112 przesyłek piwa, na które otrzymał od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę.

Drugi browar zajmował się produkcją piwa jasnego, ciemnego, miodowego, pszenicznego i ciemnego mocnego na bazie słodu jęczmiennego i pszennego. Piwo rozlewane było w butelki, kegi. Piwo produkowane było na potrzeby własnej piwiarni - w zamkniętej mini-linii produkcyjnej. W niewielkich ilościach piwo butelkowane dystrybuowano na rynku lokalnym. Zakład umieszczony był w rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Koszalinie jako podmiot paszowy.

Nie nakładano mandatów, nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie odnotowano interwencji dotyczącej działalności tej grupy obiektów

- **Zakłady garmazeryjne (3)** – Są to zakłady małe produkujące głównie na rynek lokalny. Kontroli sanitarnych nie przeprowadzono.
- **Wytwórnice wyrobów cukierniczych (2)** – Jednym zakładem produkującym landrynki, lizaki i krówki była manufaktura słodczy, w której wytwarzanie cukierków w dużej części odbywało się na oczach klientów. Całość produkcji sprzedawana była na miejscu. Podczas kontroli stwierdzono działalność wykraczającą poza zakres ujęty w decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie polegającą na konfekcjonowaniu słodczy oraz ich znakowaniu. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą poprawy znakowania konfekcjonowanych słodczy. Decyzja została wykonana.
Kolejnym obiektem zatwierdzonym w roku 2018 była wytwórnia czekolady, pralinek, torcików pralinkowych. Był to zakład mały wytwarzający wyroby na potrzeby własnego punktu sprzedaży. We wszystkich wytwórniach wyrobów cukierniczych opracowano dokumentację opartą na zasadach systemu HACCP. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarnym oraz stanie technicznym. Nie odnotowano interwencji dotyczących działalności tej grupy obiektów. Nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych
- **Wytwórnice koncentratów spożywczych (2)** – W zakładach prowadzona była produkcja polegająca na mieszaniu koncentratów oraz konfekcjonowaniu gotowych mieszanek np. do wypieku ciast, lodów w proszku, gofrów, galaretek owocowych i ich paczkowania w opakowania zbiorcze. Zakłady produkowały wyłącznie na potrzeby innych zakładów produkcyjnych np. piekarni, ciastkarni, wytwórni lodów, a także zakładów garmazeryjnych. Zakłady posiadały opracowane i wdrożone stałe procedury na podstawie zasad systemu HACCP. Skontrolowano **jeden** zakład przeprowadzając w nim cztery kontrole sanitarne. Wydano jedną decyzję dotyczącą poprawy stanu technicznego, która została zrealizowana w roku sprawozdawczym. Do badań pobrano dwie próbki koncentratów spożywczych w kierunku wykrywania obecności substancji dodatkowych, których zawartość w żywności jest limitowana. Próbki nie były zakwestionowane, tym samym nie stwierdzono zafałszowania badanych produktów. Nie wniesiono interwencji. Nie nakładano mandatów karnych.
- **Inne wytwórnice żywności (3)** – Rozlewnia oleju, która produkowała na potrzeby lokalnych zakładów produkcyjnych i gastronomicznych. Produkcja polegała na rozlewaniu oleju z cysterny do butli 5 i 1,5 litrowych. Ponadto na terenie Koszalina znajdowały się zakłady, ekstrakcji suszu roślinnego, kuchnia domowa gospodarstwa rolnego. Przeprowadzono dwie kontrole sanitarne w zakładzie ekstrakcji suszu roślinnego, który zatwierdzony został w roku sprawozdawczym. Zakres działalności obejmował konfekcjonowanie i obrót suszem roślinnym, a także ekstrakcję i tłoczenie oleju z surowców roślinnych, w tym nasion, na indywidualne zlecenie kontrahenta. W zakładzie przeprowadzono dwie kontrole sanitarne, w tym jedną kontrolę związaną z wprowadzaniem do obrotu olejków z konopi. Trwa postępowanie w powyższej sprawie. Do rejestru zakładów została wpisana jedna kuchnia domowa w której będą produkowane pierogi i ciasta na zamówienie.

2. Zakłady obrotu żywnością (sklepy, kioski, hurtownie, ruchome obiekty)

Łącznie pod nadzorem PPIS w Koszalinie znajduje się **585** obiektów. Przeprowadzono **539** kontroli sanitarne. Wydano 11 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zakładów oraz ich wyposażenia.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarne to niewłaściwy sposób przechowywania artykułów spożywczych (poza urządzeniami chłodniczymi, bez zachowania wymaganej segregacji), sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, brudne urządzenia chłodnicze, niehigieniczna sprzedaż żywności nietrwałej mikrobiologicznie, brak zapisów potwierdzających wdrożenie zasad systemu HACCP. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono **68** mandatów karnych na kwotę **17 000 zł**. Pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego lub w ramach interwencji, **205** próbek żywności w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, fizykochemicznych, Zakwestionowano **pięć** próbek ze względu na obecność bakterii z rodziny *Salmonella* w przyprawionym, przygotowanych do wypieku mięsie z kurczaka. Próbkę pobrano w supermarkecie. Przedsiębiorca wstrzymał produkcję, zlecił przeprowadzenie dezynfekcji w zakładzie.

W roku 2018 w ślad za wniesionymi interwencjami klientów i systemem wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych (RASFF), dotyczących wycofania z obrotu produktów niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów przeprowadzono **256** kontroli. Potwierdzone interwencje najczęściej dotyczyły niewłaściwej jakości żywności w obrocie, braku zachowania higieny przy sprzedaży, niewłaściwych warunków przechowywania żywności, brudnego sprzętu pomocniczego. Przeprowadzono **osiem** kontroli w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepach i hurtowniach). Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli pobrano **dwie** próbki wyrobów z melaminy w kierunku migracji specyficznej formaldehydu. W badanych próbkach nie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych limitów migrujących substancji. W tej grupie nie wniesiono interwencji. Nie nakładano mandatów karnych.

3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego (kawiarnie, bary, restauracje, drink-bary, punkty małej gastronomii). Pod nadzorem znajduje się **235** zakładów żywienia zbiorowego otwartego, takie jak: kawiarnie, bary, restauracje, drink-bary, punkty małej gastronomii (smażalnie, fast-foody, pijalnie piwa). Przeprowadzono **148** kontroli sanitarnych. Najczęściej powtarzającymi się uchybieniami sanitarnymi były:

- niewłaściwe przechowywanie żywności nietrwałej mikrobiologicznie,
- brak segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych,
- brak porządku i czystości w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych,
- nieprawidłowości w przebiegu procesów technologicznych,
- nieprawidłowe przeprowadzane zabiegi mycia i dezynfekcji.
- nie informowanie konsumentów o alergenach w oferowanych posiłkach.

Nałożono **25** mandatów karnych na kwotę **6000 zł**. Wydano **cztery** decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu technicznego zakładu dotyczące doprowadzenia do należytego stanu technicznego powierzchni ścian i podłóg, wyposażenia pomieszczeń. Złożono jeden wniosek do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o ukaranie właściciela punktu małej gastronomii za prowadzenie działalności bez okazania decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie oraz braku wpisu zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Przeprowadzono **29** kontroli w związku z interwencjami, z których **siedem** potwierdziło się. Za stwierdzone nieprawidłowości osoby winne ukarano mandatami. W omawianej grupie obiektów do badań w ramach urzędowej kontroli żywności, w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobrano 25 próbek żywności tj. wyroby garmazeryjne i kulinarne, przetwory rybne, jaja, napoje owocowe. Badania laboratoryjne dotyczyły zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Pięć próbek zakwestionowano. Była to partia pierogów z mięsem zakwestionowanych ze względu na

obecność bakterii *L. monocytogenes*. Właściciel zakładu wstrzymał produkcję, przeprowadził w zakładzie zabiegi mycia i dezynfekcji. Ponownie pobrane próbki pierogów nie były zakwestionowane. Właściciel otrzymał mandat karny.

4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki pracownicze oraz w żłobkach, przedszkolach i szkołach, bufety, stołówki w szpitalach, zakładach specjalnych i karnych)

– Pod nadzorem znajdują się **143** obiekty, w których przeprowadzono **67** kontroli. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości, dotyczyły:

- braku czystości i porządku w pomieszczeniach,
- braku segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych,
- nierzetelności zapisów z prowadzonego monitoringu punktów krytycznych, wynikających z opracowanych w zakładach dokumentacji na podstawie systemu HACCP.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono **10** mandatów karnych na kwotę **2100 zł**.

Wydano cztery decyzje administracyjne na poprawę stanu technicznego, w tym jedną zakazującą wprowadzenia środków spożywczych do obrotu. Do badań pobrano **22** próbki, wymazów sanitarnych ze sprzętu kuchennego i powierzchni roboczych. W dwóch próbkach wymazów sanitarnych (z powierzchni standardowej stołu produkcyjnego i z powierzchni użytkowej noża produkcyjnego) stwierdzono niepoliczalny wzrost drobnoustrojów oraz obecność pałeczek grupy coli. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną dotyczącą przeprowadzenia skutecznego mycia i dezynfekcji. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł. W kontrolowanych obiektach oceniano jadłospisy. W przypadku kiedy stwierdzano nieprawidłowości w sposobie układania jadłospisów np.: braku gramatury, wartości energetycznej posiłków, nieprawidłowo komponowanych posiłków, wnoszono uwagi i spostrzeżenia, które na bieżąco były realizowane.

- **Stołówki pracownicze** – W tej grupie obiektów znajdowało się **sześć** stołówek pracowniczych, z których skontrolowano dwie. Odnotowano **jedną** interwencję dotyczącą wystąpienie zachorowań po spożyciu posiłków dostarczanych przez firmę cateringową. Przeprowadzona kontrola potwierdziła brak czystości i porządku w zakładzie. Ogółem na osoby winne zaniedbań ukarano dwoma mandatami karnymi na kwotę **500 zł**.
- **Bufety szkolne i pracownicze** – W 2018 r. przeprowadzono pięć kontroli bufetów. Przeprowadzono pięć kontroli sanitarnych. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku czystości i porządku w pomieszczeniach bufetu. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 100 zł. Zgłoszeń interwencyjnych nie odnotowano. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Wszystkie obiekty posiadały wdrożony system HACCP.
- **Bloki żywienia w szpitalach** – W 2018 r. nadzorem sanitarnym objęto bloki żywienia w **pięciu** szpitalach. Za wyjątkiem Szpitala Wojewódzkiego, wszystkie wyżej wymienione obiekty obsługiwane były przez firmy zewnętrzne. Posiłki przygotowywane były na miejscu w stołówce Szpitala Wojewódzkiego oraz w stołówce Specjalistycznego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie. Do pozostałych szpitali posiłki dostarczane były przez firmy cateringowe. Łącznie przeprowadzono sześć kontroli sanitarnych. Wydano jedną decyzję administracyjną, dotyczącą realizacji zabiegów mycia i dezynfekcji. W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości w wyniku badań laboratoryjnych próbek sanitarnych pobranych w obiekcie w ramach urzędowej kontroli. W dwóch z trzech próbek wymazów sanitarnych (z powierzchni standardowej stołu produkcyjnego i z powierzchni użytkowej noża produkcyjnego) stwierdzono niepoliczalny wzrost drobnoustrojów oraz obecność pałeczek z grupy coli. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną dotyczącą przeprowadzenia skutecznego mycia i dezynfekcji. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł. Wykonanie decyzji potwierdzono wynikami badań laboratoryjnych

ponownie pobranych próbek. Codzienne jadłospisy udostępniane były na stronie internetowej Szpitala jak również wywieszano je na poszczególnych oddziałach i udostępniano dla pacjentów. Wraz z jadłospisami udostępniano informację o składnikach i alergenach zawartych w posiłkach. Do badania laboratoryjnego pobrano próbkę posiłku obiadowego. Próbkę nie kwestionowano.

– **Stołówki w Żłobkach** – W 2018 roku, nadzorem objęte było **25** stołówek działających w systemie tradycyjnym i cateringowym w żłobkach. Przeprowadzono w nich 14 kontrole sanitarne, w tym jedną kontrolę interwencyjną. Interwencja dotyczyła wystąpienia licznych zachorowań u dzieci, W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami: brudnymi termosami z żywnością, brudnym urządzeniem chłodniczym, brakiem środków do utrzymania w czystości, zamrażaniem niewykorzystanych potraw, nałożono na osobę odpowiedzialną mandat w wysokości **300 zł**.

Ogółem za stwierdzone nieprawidłowości nałożono polegające na braku realizacji zasad systemu HACCP, przechowywaniu w szafie przelotowej mokrych naczyń, brudnych pomieszczeń i sprzętu oraz braku porządku nałożono trzy mandaty karne na kwotę 900 złotych. Wszystkie stołówki posiadały opracowaną dokumentację opartą na zasadach systemu HACCP. W trakcie kontroli oceniano jadłospisy, sprawdzano przestrzeganie przepisów zawartych w rozporządzeniu 1169/2011 z dnia 25.10.2011 r. w szczególności w zakresie obowiązku informowania konsumentów o składnikach i zawartych w posiłkach alergenach.

– **Stołówki Szkolne** – W ewidencji było **24** stołówek, w tym osiem prowadzących żywienie w systemie cateringowym. Wszystkie stołówki były prowadzone przez agentów prywatnych. Przeprowadzono **12** kontroli sanitarnych, w tym trzy kontrole interwencyjne. Interwencje dotyczyły stosowania do produkcji jaj pochodzących z fermy nieznaną się pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej, wystąpienia u dziecka kilkukrotnego wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego po spożyciu posiłków w szkolnej stołówce oraz zbyt małej kaloryczności posiłków podawanych w stołówce szkolnej. Interwencje nie potwierdziły się, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczące niewłaściwej jakości jaj (o upływie terminu przydatności do spożycia) nałożono na osobę winną zaniedbań mandat karny w wysokości **200 zł**.

– **Stołówki Studenckie** – W 2018 roku pod nadzorem były **dwie** stołówki studenckie. Nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

– **Stołówki w Przedszkolach** – w tym żywienie w przedszkolach w systemie cateringowym. W 2018 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Koszalinie znajdowało się **48** stołówek zlokalizowanych w przedszkolach. Skontrolowano **25** stołówek. Zakłady oceniono jako zgodne z obowiązującymi wymaganiami. W trakcie jednej z przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na przechowywaniu mokrych naczyń w szafie przelotowej oraz niewłaściwym przechowywaniu gotowej potrawy. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 100 zł. Do ocenionych jadłospisów znajdujących się w stołówkach nie wniesiono uwag. Nie wydawano decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego. W roku sprawozdawczym nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

– **Stołówki w bursach i internatach** – Nadzorem objęto **dwie** stołówki. W roku sprawozdawczym skontrolowano jeden zakład. W tej grupie obiektów wpłynęła jedna interwencja dotycząca złego stanu sanitarnego pomieszczenia kuchennego. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono brak zachowania segregacji artykułów spożywczych oraz przechowywanie brudnych talerzy w szafie przelotowej. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym w wysokości 100 zł. Nieprawidłowości zostały usunięte. Wszystkie zakłady miały wdrożony system HACCP. Zakłady

te posiadały podpisane umowy na zagospodarowanie odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych ze specjalistycznymi firmami.

- **Zakłady Usług Cateringowych** – W roku sprawozdawczym przeprowadzono **dwie** kontrole interwencyjne. Jedna z nich dotyczyła nieprawidłowej wentylacji pomieszczeń kuchni powodującą przenikanie obcych zapachów gotowanych potraw do mieszkania prywatnego. Nie potwierdzono zasadności interwencji. Druga kontrola interwencyjna dotyczyła wystąpienia zachorowania po spożyciu posiłków w jednym z punktów wydawania posiłków obsługiwanych przez zakład cateringowy. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych, natomiast stwierdzono nieprawidłowości techniczne, w związku z czym wydano decyzję administracyjną dotyczącą poprawy stanu technicznego. Ogólnie pobrano **11** próbek, w tym jedną próbkę posiłku w celu ustalenia kaloryczności oraz jeden posiłek w celu zbadania poziomu zawartości glutenu w posiłku określanym jako „bezglutenowy”. Próbek nie zakwestionowano. Zakwestionowano jedną próbkę wymazów sanitarnych z dłoni pracownika pobraną w ramach opisanej powyżej interwencji.
- **Bloki Żywienia w Domach Opieki Społecznej** – W 2018 r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Koszalinie były **dwa** Domy Opieki Społecznej, Przeprowadzono **jedną** kontrolę sanitarną. Dokonano oceny jadłospisu dekadowego nie stwierdzając nieprawidłowości.
- W roku sprawozdawczym nie nakładano mandatów karnych oraz nie odnotowano zgłoszeń interwencyjnych. Decyzji administracyjnych nie wydawano. Nie pobierano próbek żywności i próbek sanitarnych do badań laboratoryjnych
- **Inne Zakłady Żywienia** – W ewidencji ujęto **22** zakłady. Do tej grupy obiektów zaliczono stołówki prowadzone przez Caritas lub inne organizacje pożytku społecznego, stołówki w zakładach karnych i areszcie śledczym, a także hospicjum im. św. Maksymiliana Kolbego i Niepubliczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDISON Sp. z o.o. W omawianej grupie obiektów przeprowadzono **dziewięć** kontroli, w tym **sześć** kontroli interwencyjnych. Interwencje dotyczyły złego stanu sanitarnego i działalności schroniska dla osób bezdomnych i spowodowanie zagrożenia epidemiologicznego. Przeprowadzona kontrola sanitarna wspólna z pionem higieny komunalnej, epidemiologii nie potwierdziła jej zasadności, natomiast w związku z nieprawidłowościami technicznymi – odpryskami farby ze ścian i sufitów wydana została decyzja administracyjna, której obowiązki wykonano w terminie.

Druga kontrola dotyczyła również schronisk dla osób potrzebujących wparcia. Ze względu na nieprawidłowe określenie lokalizacji przeprowadzono dwie kontrole sanitarne w dwóch różnych schroniskach: dla bezdomnych i w Domu Samotnej Matki. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kolejna interwencja dotyczyła niewłaściwego magazynowania i złej jakości warzyw serwowanych do posiłków w zakładzie karnym. Kontrola sanitarna nie potwierdziła zasadności interwencji. Następną interwencją w ww. zakładzie dotyczyła nieprawidłowego etykietowania (przyklejania etykiet) do pieczywa dostarczanego do aresztu śledczego.

Jedną z interwencji została złożona na kuchnię prowadzoną przy organizacji kościelnej – mieszkań dla osób samotnych. Dotyczyła ona prowadzenia działalności bez uzyskania zatwierdzenia kuchni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie. Nie potwierdzono zasadności interwencji z uwagi na brak obowiązku zatwierdzenia i wpisywania do rejestru kuchni, z której korzystają mieszkańcy ośrodka przygotowujący posiłki dla siebie i we własnym zakresie.

W tej grupie obiektów pobrano do badań laboratoryjnych cztery próbki: trzy próbki wymazów sanitarnych w stołówce aresztu śledczego oraz jedną próbkę posiłku w punkcie wydawania posiłków w NZOZ w kierunku określenia wartości odżywczej. Próbki nie były kwestionowane.

Prowadzenie nadzoru weterynaryjnego:

W roku 2018 nadzór weterynaryjny sprawowany był nad 330 podmiotami mającymi styczność ze zwierzętami oraz z produktami pochodzenia zwierzęcego lub zbożowego.

W 2018 r. przeprowadzono 456 kontroli w zakresie higieny zwierząt rzeźnych i środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W ramach kontroli pobrano **1349** próbek laboratoryjnych, w tym 704 wyrobów spożywczych, 485 stanów sanitarnych, 160 higieny procesów technologicznych.

Wydano **208** decyzji administracyjnych: środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, nadania weterynaryjnych numerów identyfikacyjnych, wykreślenia zakładów z rejestru, planów technologicznych zakładów, kar administracyjnych itp.

Przebadano 5126 sztuk trzody chlewnej oraz 1353 szt. dzików z których 9 sztuk uznano za niezdatne do spożycia z uwagi na występowanie włośnicy.

Przed wprowadzeniem do obróbki w zakładach przetwórstwa rybnego przeprowadzono kontrolę 931 ton ryb.

Pobrano również 70 próbek materiałów paszowych do badań laboratoryjnych.

W otrzymanych wynikach badań nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu zakazanych substancji w tkankach zwierząt.

W ramach nadzoru – inspekcja weterynaryjna przeprowadziła zaplanowane kontrole zwierząt z zakresu groźnych chorób zoonotycznych:

- gruźlicy bydła,
- brocelozy bydła,
- wścieklizny zwierząt,
- salmonellozy.

Ognisk ww. chorób nie stwierdzono.

Istotnym i wymagającym przemyślenia problemem są pogryzienia ludzi przez psy.

Ponadto przeprowadzono szereg badań laboratoryjnych BSE/TSE, choroby Aujeszkiego, pryszczycy, klasycznego pomoru świń, afrykańskiego pomoru świń, choroby niebieskiego języka, choroby pęcherzykowej świń. Przypadków podejrzenia choroby nie stwierdzono.

9. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe (głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań w tym obszarze jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie).

Podjęte działania:

- 1) Organizacja XII **Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej**.
- 2) Organizacja i przeprowadzenie **XII edycji Ogólnomiejskiego Programu Przedszkolnego „Edukacja Przeciwpożarowa”**. W programie udział wzięło ok. **850 dzieci** w wieku 6 lat z koszalińskich przedszkoli. Pierwsza część programu zakładała edukację dzieci przez nauczycieli w swoich placówkach przedszkolnych. Następnie dzieci odbywały wizyty w strażnicach JRG 1 i JRG 2, gdzie strażacy przypominali dzieciom podstawowe zasady bezpieczeństwa, w tym: sposoby alarmowania służb ratowniczych, zasady bezpiecznych zabaw oraz bezpiecznych zachowań w domu.
- 3) Zorganizowano pokaz edukacyjny na zamrzniętym akwenu w Wodnej Dolinie w Koszalinie. Pokaz miał charakter działań edukacyjnych w postaci nagrania spotu informacyjnego, rozpowszechnionego w lokalnych masmediach. Pokaz skierowany był do dzieci i młodzieży szkolnej. Działania edukacyjne miały na celu przedstawienie technik z zakresu samo ratowania i ratowania poszkodowanych przy użyciu sprzętu dostępnego na miejscu zdarzenia np. gałęzi, pasków od spodni, szalików, sanek oraz sprzętu specjalistycznego, który posiada Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie. Całość działań na lodzie zaprezentowała Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa działająca na bazie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Nr 1 w Koszalinie. W maju na terenie JRG1 i JRG 2 zorganizowano Dni otwartych strażnic”, w których udział wzięło 398 dzieci i 45 osób dorosłych.
- 4) W dniach od 7 do 31 maja 2018 na terenie JRG 1 i JRG 2 w Koszalinie, w ramach „Dni otwartych strażnic”, koszalińskich strażaków odwiedziło ok. 398 dzieci i 43 osoby dorosłe, z terenu miasta Koszalina oraz powiatu koszalińskiego. Strażacy zapoznawali dzieci i opiekunów z ogólnym charakterem służby strażaków oraz przedstawiali sprzęt będący na wyposażeniu jednostek. Ponadto strażacy przeprowadzali pogadanki na temat bezpiecznego zachowania w domu i szkole (przedszkolu), sposobów powiadomienia służb ratowniczych oraz utrwalano numery alarmowe.
- 5) Spotkanie w przedszkolu w ramach akcji „Cała polska Czyta Dzieciom”. Komendant Miejski PSP w Koszalinie uczestniczył w spotkaniu z dziećmi z Przedszkola Nr 8 w Koszalinie, w trakcie którego dzieci dowiedziały się o zawodzie strażaka oraz o podstawowych zasadach bezpiecznego zachowania. Ponadto Pan komendant przeczytał dzieciom bajkę Czesława Janczarskiego „Jak Wojtek został strażakiem”. W spotkaniu uczestniczyły 90 dzieci i 10 opiekunów.
- 6) W dniu 01 czerwca 2018 r. przed Amfiteatrem koszalińscy strażacy wspólnie z leśnikami z Nadleśnictwa Karnieszewice zorganizowali dla dzieci edukacyjny festyn z okazji **Dnia Dziecka**. W pikniku uczestniczyło około 500 dzieci i 700 osób dorosłych.
- 7) W miesiącach lipiec sierpień, Komenda Miejska PSP w Koszalinie, przeprowadziła działania edukacyjne w ramach „Bezpiecznych wakacji 2018”:
- 8) Funkcjonariusze z KM PSP w Koszalinie wzięli udział w konferencji pn.: „BHP w szkołach, przedszkolach i żłobkach”, skierowanej do przedstawicieli oświaty, organizowanej w Urzędzie Miejskim w Koszalinie. Przedstawiciele KM PSP w Koszalinie omówili następujące zagadnienia: „Bezpieczeństwo pożarowe w obiektach szkolnych”.

- 9) Przeprowadzono kampanię „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”.
- 10) W 2018 roku przeprowadzono 10 spotkań z Radami Pedagogicznymi koszalińskich szkół. Omawiano następujące zagadnienia:
- warunki techniczne obiektów szkolnych,
 - zasady prowadzenia ewakuacji z budynku szkoły,
 - podstawowe obowiązki administratora obiektu,
 - działania edukacyjne, w tym programy edukacyjne,
 - zasady organizacji wypoczynku dzieci w szkołach,
 - zagrożenia sezonu grzewczego.
- 11) W ramach działań prewencyjnych funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Koszalinie brali udział, jako obserwatorzy w ćwiczeniach w zakresie praktycznego sprawdzenia warunków ewakuacji oraz przygotowania obiektów do działań ratowniczo-gaśniczych, organizowanych na **41** obiektach użyteczności publicznej, takich jak szkoły, urzędy, zakłady pracy. Obowiązek cyklicznego, (tj. co najmniej raz na dwa lata lub co najmniej raz w roku w przypadku obiektów, w których zmienia się grupa ich użytkowników) prowadzenia ćwiczeń spoczywa na właścicielach lub zarządcach obiektów, w których w obrębie jednej strefy pożarowej przebywa co najmniej 50 osób będących ich stałymi użytkownikami. Zadaniem obserwatorów była ocena ćwiczeń i wyciągnięcie wniosków z działań podjętych przez kierownictwo obiektu. Udział przedstawicieli PSP w przedmiotowych ćwiczeniach był jednocześnie okazją do zapoznania się z charakterystyką techniczno-budowlaną i użytkową obiektu budowlanego.

Uzyskane efekty:

W roku 2018 przeprowadzono ogółem **85** czynności kontrolno-rozpoznawczych (w tym uczestniczono w **11** odbiorach obiektów budowlanych celem zajęcia stanowiska przed rozpoczęciem użytkowania), w następujących obiektach:

- **62** w obiektach użyteczności publicznej (szkoły, obiekty handlowe, gastronomiczne, dworce, obiekty widowiskowo – sportowe, kościoły, budynki administracyjno-biurowe),
- **7** w obiektach zamieszkania zbiorowego (ośrodki wypoczynkowe, hotele, motele, pensjonaty, campingi, internaty), w tym **1** obiekt związany z wypoczynkiem dzieci i młodzieży,
- **5** w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych,
- **11** w obiektach produkcyjno-magazynowych,

Stwierdzono ogółem **71** nieprawidłowości, w tym:

- **2** związane z wyposażeniem obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy,
- **6** dotyczących zaopatrzenia wodnego i przeciwpożarowych instalacji wodociągowych wewnętrznych,
- **4** dotyczące dróg pożarowych i dojazdowych,
- **5** dotyczących warunków ewakuacji (w zakresie długości i szerokości dróg ewakuacyjnych oraz braku oświetlenia awaryjnego),
- **4** związane z brakiem wydzielenia pożarowego lub zabezpieczenia przed zadymieniem pionowych dróg ewakuacyjnych,
- **8** dotyczących nieodpowiedniego wystroju wewnątrz dróg ewakuacyjnych i pomieszczeń,
- **11** w zakresie instalacji technicznych w obiektach,
- **31** inne (w tym: brak instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i technologiczno-ruchowej, brak oznakowania głównego wyłącznika prądu, głównego zaworu gazu, brak instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru z wykazem telefonów alarmowych, brak

oznakowania miejsc usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego, brak zapoznania pracowników z przepisami ochrony przeciwpożarowej itp.).

Ponadto:

- wydano **15** decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia uchybień,
- skierowano 34 wystąpienia do innych instytucji i organów,
- wydano **25** opinii dotyczących imprez masowych w rozumieniu ustawy o imprezach masowych.
- przeprowadzono kontrole w **3** punktach handlu materiałami pirotechnicznymi.

II. OGÓLNA KWOTA FINANSOWA WYDATKOWANA NA POPRAWĘ STANU BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO ORAZ INNYCH ZAGADNIENÍ MAJĄCYCH WPŁYW NA TĘ POPRAWĘ 5 200 839 zł

z czego przekazano:

- Policji – 342 261,00 zł.
- PSP – 277 486 zł.

Kwoty wydatkowane przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego:

- Pełnomocnik Prezydenta ds. uzależnień – 1 526 787 zł.
- Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – 104 600 zł.
- Wydział Kultury i Spraw Społecznych – 220 555 zł.
- Wydział Środowiska – 27 375 zł.
- Wydział Informatyki – 12 300 zł.

oraz jednostki podległe Wydziałowi Kultury i Spraw Społecznych UM – 3 940 612 zł.

1. Centrum Kultury 105 – 61 507 zł.
2. Koszalińska Biblioteka Publiczna – 22373 zł.
3. Muzeum w Koszalinie – 9 255 zł.
4. Bałtycki Teatr Dramatyczny – 20 373 zł.
5. Filharmonia Koszalińska – 156 497 zł.
6. Zarząd Obiektów Sportowych – 2 419 757 zł.

III. WYKAZ PROGRAMÓW PREWENCYJNO – EDUKACYJNYCH REALIZOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH DZIAŁANIA

Poza Programem **Bezpieczny Koszalin** samorząd koszaliński realizuje wiele innych projektów i programów, które mają bezpośrednio i pośrednio wpływ na bezpieczeństwo publiczne oraz poczucie bezpieczeństwa w ogóle. Ich zbiorem jest **Strategia Rozwoju Koszalina**, która uznaje za najważniejsze dla rozwoju Koszalina następujące cele strategiczne:

1. Koszalin Sprawny Komunikacyjnie a w nim cele operacyjne:
 - Rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego miasta,
 - Modernizacja systemu zarządzania i sterowania ruchem drogowym,
 - Wprowadzanie rozwiązań systemowych i infrastrukturalnych w komunikacji pieszej i rowerowej.
2. Nowoczesna gospodarka a w nim cel operacyjny:
 - Wspieranie funkcjonowania i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.
3. Przyjazna przestrzeń miejska a w nim cele operacyjne:
 - Kreowanie przestrzeni publicznej,
 - Rozwijanie działań społecznych,
 - Propagowanie zdrowego stylu życia,
 - Poprawa stanu bezpieczeństwa oraz porządku publicznego,
4. Czyste środowisko a w nim cele operacyjne:
 - Usprawnianie systemu gospodarowania odpadami,
 - Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
 - Rozwój gospodarki wodościekowej,
 - Poprawa klimatu akustycznego,
 - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Podstawowym zadaniem **Celu operacyjnego Poprawa stanu bezpieczeństwa oraz porządku publicznego** jest koordynacja i usprawnienie współdziałania pomiędzy różnymi podmiotami na

rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego jak również zaangażowanie mieszkańców Koszalina w działania na rzecz bezpieczeństwa w tym zmiana świadomości społecznej w zakresie dbania o bezpieczeństwo własne i otoczenia m.in. poprzez:

- wprowadzenie nowych rozwiązań edukacyjnych i zapobiegawczych,
- zastosowanie nowych rozwiązań technicznych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i zmian w infrastrukturze takich jak:
 - rozbudowa sieci monitoringu wizyjnego i Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego,
 - budowa nowej siedziby Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej,
- funkcjonowanie instytucjonalnych form działania,
- podejmowanie systematycznych działań na rzecz poprawy możliwości szybkiego działania i reagowania podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz inwestycji poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego.
- wdrażanie szeregu programów prewencyjnych wśród mieszkańców.